

मराठी दैनिक मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

मराठी मायबोलीचा अभिमान जोपासणारे एकमेव पत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक ○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथ मेढे

● वर्ष-०५ ● अंक-२३७ ● मुंबई, मंगळवार, ३१ मार्च २०२६ ● पृष्ठ-८ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKIKARAN BATMIPATRA

गॅस सेवांच्या नावाखाली सायबर फसवणूक एपीके फाइलने काही मिनिटांत बँक खाती रिकामी, काय काळजी घ्यावी?

काय काळजी घ्यावी?

- ▶ अनोळखी लिंक किंवा फाइल डाउनलोड करू नका
- ▶ फक्त अधिकृत वेबसाइट किंवा ॲप वापरा
- ▶ संशयास्पद कॉल किंवा संदेशांवर विश्वास ठेवू नका
- ▶ फसवणूक झाल्यास त्वरित १९३० या सायबर हेल्पलाइनवर संपर्क साधा

या प्रकारांमुळे नागरिकांनी अधिक सतर्क राहण्याची गरज असल्याचे पुन्हा एकदा अधोरेखित झाले आहे.

■ बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक
अमेरिका-इराण तणावाच्या पार्श्वभूमीवर देशात गॅस तुटवड्याची भीती निर्माण झाली असताना मुंबईत सायबर गुन्हेगारांनी याच भीतीचा गैरफायदा घेत नागरिकांना लक्ष्य केले आहे. महानगर गॅस लिमिटेडचे अधिकारी असल्याचे भासवून नागरिकांना धमकावले जात असून, त्यांच्या मोबाईल आणि बँक खात्यांवर डल्ला मारला जात आहे.

गॅस तुटवड्याच्या भीतीचा गैरफायदा
मुंबईत गेल्या महिनाभरात अशा फसवणुकीची अनेक प्रकरणे समोर आली असून जवळपास १ कोटी रुपयांची फसवणूक झाल्याचा अंदाज आहे. फसवणूक करणारे

प्रथम नागरिकांना थकबाकी बिल आणि गॅस बंद होण्याचा इशारा देणारे संदेश पाठवतात. त्यानंतर ते छोट्या रकमेचे पेमेंट करून विश्वास संपादन करतात आणि पुढे एपीके फाइल डाउनलोड करण्यास भाग पाडतात.

एपीके फाइलमधून खात्यावर डल्ला
ही एपीके फाइल प्रत्यक्षात मालवेअर असते. ती डाउनलोड केल्यानंतर फसवणूक करणाऱ्यांना मोबाईलमधील ओटीपी, बँकिंग माहिती आणि इतर संवेदनशील डेटा मिळतो. त्यामुळे काही मिनिटांतच बँक खात्यातील मोटी रक्कम काढली जाते.

धक्कादायक घटना
मुलुंड पश्चिम येथील २० वर्षीय व्यापाऱ्याने

१,१५० रुपये भरल्यानंतर 'Mahnagar gas bill update.apk' नावाची फाइल डाउनलोड केली. त्यानंतर काही मिनिटांतच त्याच्या खात्यातून तब्बल १.१८२ लाख रुपये काढण्यात आले. तर मालाड पूर्व येथील ७५ वर्षीय निवृत्त व्यक्तीलाही अशाच प्रकारे ८.५९ लाख रुपयांचा फटका बसला.

पोलिसांचा इशारा
मुंबई पोलिसांनी नागरिकांना सावध राहण्याचे आवाहन केले आहे. कोणतीही गॅस कंपनी एपीके फाइल पाठवत नाही किंवा फोनवरून ओटीपी, पासवर्ड किंवा बँक तपशील मागत नाहीत, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

पुढील 5 दिवस वादळी पावसाचा इशारा मुंबईसह कोकण, मध्य महाराष्ट्र, मराठवाड्यात गारपिटीची शक्यता

■ मुंबई प्रतिनिधी,
महाराष्ट्रात उष्णतेच्या लाटेनंतर आता पुढील पाच दिवस मुंबई आणि महानगर प्रदेशासह संपूर्ण राज्यात मेघगर्जना आणि विजिजा कडकडाटासह पाऊस होईल, असा इशारा भारतीय हवामान विभागाने (आयएमडी) दिला आहे. पुणे, नाशिक, जळगाव, अहिल्यानगर, सोलापूर आणि मराठवाडा यांसारख्या अनेक जिल्ह्यांमध्ये ताशी ५० ते ६० किमी वेगाने वाहणारे वारे आणि विजांच्या कडकडाटासह पावसाची शक्यता असल्याने 'ऑरेंज अलर्ट' जारी करण्यात आला आहे. दरम्यान, हवामानातील हा बदल लक्षात घेऊन राज्य सरकारने शेतकऱ्यांना ३० मार्च ते ४ एप्रिल या काळात काढणीला आलेली पिके वादळ, गारपीट

आणि वाऱ्यापासून वाचवण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना जारी केल्या आहेत. कृषी विभागाने रविवारी प्रसिद्ध केलेल्या पत्रकानुसार, ३० मार्चला प्रामुख्याने खान्देश, मराठवाडा, पश्चिम विदर्भ आणि मध्य महाराष्ट्रातील घाट क्षेत्रांत काही ठिकाणी मेघगर्जना, सोसाट्याचा वारा आणि गारपिटीची शक्यता आहे. उर्वरित विदर्भातही हवामानात बदल जाणवेल. ३१ मार्चला पावसाचा जोर काहीसा कमी होईल; मात्र, हवामान अस्थिर राहील. त्यानंतर १ ते ४ एप्रिल दरम्यान पावसाची तीव्रता पुन्हा वाढण्याचा अंदाज वर्तवण्यात आला आहे.

1 एप्रिलपासून गॅस सिलेंडर महाग? इराण-इस्त्रायल-अमेरिका युद्धाने वाढवले टॅन्शन

■ मुंबई प्रतिनिधी,
इराण-इस्त्रायल आणि अमेरिका युद्ध अजून काही महिने लांबण्याची शक्यता आहे. अमेरिकेन सैनिक आखातात उतरले आहेत. तर देशात पुढील दोन महिने पुरेल इतका इंधन आणि गॅस साठा असल्याचा दावा केंद्र सरकारने केला आहे. केंद्रीय सेट्रोलिंगम मंत्री हरदीप सिंह पुरी यांनी देशात लॉकडाऊन लागण्याच्या चर्चा फेटाळल्या आहेत. सरकारपुढे असा कोणताही प्रस्ताव नसल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. पण युद्ध लांबल्यास 1 एप्रिलपासून खरंच गॅस सिलेंडरच्या किंमती वाढणार का? याची काळजी नागरिकांना लागली आहे. केंद्र

सरकारने स्पष्ट केले आहे की, सध्याची जागतिक स्थिती पाहता देशात इंधन अथवा इतर अत्यावश्यक वस्तूंची कोणतीही कमी नाही. मंत्रालयानुसार, भारताकडे तेल आणि गॅसचा मुबलक साठा आहे. पुढील 60 दिवसांची तयारी अगोदरच पूर्ण करण्यात आली आहे. याशिवाय भारत आता 41 हून अधिक देशांकडून कच्चे तेलाला आयात करत आहे. त्यात होमर्ज स्ट्रेटचा कोणताही अडथळा नाही. पण तरीही गॅस एजन्सीसमोरील रांगा लागली आहेत. पेट्रोल पंप बंद पडले आहेत. जिथे पेट्रोल-डिझेल उपलब्ध आहेत, त्या पेट्रोल पंपावर गर्दी झाली आहे.

एलपीजी सिलेंडर महाग होणार?
सध्या इराण-इस्त्रायल आणि अमेरिकेतील तणाव निवळण्याची चिन्हे कमी आहेत. आखातातील तणावाचा परिणाम पेट्रोल-डिझेलसह नैसर्गिक गॅसवर होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे 1 एप्रिल, 2026 रोजी एलपीजी गॅस ग्राहकांना इतका बसण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. अर्थात केंद्र सरकारकडून याविषयीचे कोणतेही अधिकृत वृत्त, वक्तव्य आलेले नाही. तेल वितरण कंपनी प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या तारखेला गॅसच्या किंमतीची समीक्षा करते. मध्यपूर्वेतील तणाव आणि तेल संकटादरम्यान कच्चे तेल आणि गॅस किंमतीत मोठी वाढ होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे येत्या एक तारखेला ग्राहक खर्च एप्रिल हजेरात की विशाला झळ बसते हे समोर येईल. मार्च 2026 रोजी घरगुती गॅस सिलेंडरच्या किंमतीत 60 रुपयांची वाढ झाली. आता गॅस सिलेंडरच्या किंमती 853 ज्यवळपास आहे. प्रत्येक शहरानुसार या किंमतीत आणि कर्मचारी वाहतूक खर्च जोडत असल्याने फरक जाणवतो. व्यावसायिक गॅसच्या किंमतीही वधारल्या आहेत. तर त्यांचा मोठा तुटवडाही समोर आला आहे. इराण युद्धामुळे एलपीजी सोवतव सौजन्यी आणि पीएनजी ज्या किंमतीत 1 एप्रिलपासून मोठ्या बदलाची शक्यता आहे.

गॅस बिल ११०० रुपये, पण मुंबईतील व्यावसायिकाने गमावले १२ लाख... युद्धाच्या परिस्थितीचा चोराकडून फायदा

■ मुंबई प्रतिनिधी,
आखाती देशातील युद्धामुळे निर्माण झालेल्या गॅस टंचाईचा फायदा सायबर चोरांकडून पुरेपूर घेतला जात आहे. गॅस बिल भरले नाही, अपडेट झाले नाही, असे संदेश पाठवून ग्राहकांच्या फसवणुकीचे प्रमाण प्रचंड वाढले आहे. अशाचत मुलुंडच्या व्यावसायिकाकडून १,१५० रुपयांच्या बिलासाठी १२ लाख रुपये उकळण्यात आले. याप्रकरणी

व्यावसायिकाच्या तक्रारीवरून सायबर पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, मुंबईतील ट्रान्सपोर्ट व्यावसायिकाच्या मोबाइलवर गुरुवारी एक संदेश आला. तत्काळ गॅस बिल भरा, अन्यथा गॅस कनेक्शन तोडण्यात येईल, असे या संदेशात नमूद करण्यात आले होते. आधीच गॅस टंचाई त्यात गॅस कनेक्शन

त्याने महानगर गॅस कंपनीतून बोलत असल्याचे सांगत बिलाबाबत विचारणा केली. यावर व्यावसायिकाने काही वेळपूर्वी बिल भरल्याचे सांगितले. सध्या समोरील अधिकाऱ्याने बिल अपडेट झाले नसल्याचे सांगितले. बिल अपडेट करण्यासाठी एक एपीके फाइल पाठवली. व्यावसायिकाने एपीके फाइलवर १,१५० रुपये बिल भरले. काही वेळाने त्यांना एका व्यक्तीचा फोन आला.

त्याने महानगर गॅस कंपनीतून बोलत असल्याचे सांगत बिलाबाबत विचारणा केली. यावर व्यावसायिकाने काही वेळपूर्वी बिल भरल्याचे सांगितले. सध्या समोरील अधिकाऱ्याने बिल अपडेट झाले नसल्याचे सांगितले. बिल अपडेट करण्यासाठी एक एपीके फाइल पाठवली. व्यावसायिकाने एपीके फाइलवर १,१५० रुपये बिल भरले. काही वेळाने त्यांना एका व्यक्तीचा फोन आला.

त्याने महानगर गॅस कंपनीतून बोलत असल्याचे सांगत बिलाबाबत विचारणा केली. यावर व्यावसायिकाने काही वेळपूर्वी बिल भरल्याचे सांगितले. सध्या समोरील अधिकाऱ्याने बिल अपडेट झाले नसल्याचे सांगितले. बिल अपडेट करण्यासाठी एक एपीके फाइल पाठवली. व्यावसायिकाने एपीके फाइलवर १,१५० रुपये बिल भरले. काही वेळाने त्यांना एका व्यक्तीचा फोन आला.

आत्महत्येला प्रवृत्त केल्याप्रकरणी एनसीबीच्या मुंबई विभागीय संचालकासह तिघांवर गुन्हा

■ मुंबई प्रतिनिधी,
नवी मुंबईतील बांधकाम व्यावसायिक (बिल्डर) गुरुनाथ चिंचकर यांच्या आत्महत्येप्रकरणी नवी मुंबई पोलिसांनी अमली पदार्थ नियंत्रण ब्युरोचे मुंबई विभागीय संचालक अमित घावटे, एनसीबीचे आणखी एक अधिकारी आणि नवी मुंबई पोलिसांचे एक वरिष्ठ निरीक्षक यांच्याविरुद्ध आत्महत्येला प्रवृत्त करणे आणि खंडणी मागणे या आरोपांखाली एफआयआर दाखल केला आहे. मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार हा एफआयआर नोंदवण्यात आला आहे. चिंचकर यांची पत्नी किरण यांनी दाखल केलेल्या एका रिट याचिकेवर सध्या उच्च न्यायालयाने सुनावणी सुरू आहे. गेल्या वर्षी गुरुनाथ चिंचकर यांनी बेलापूर येथील आपल्या राहत्या घरी पिरतुलाने स्वतःवर गोळी झाडून आत्महत्या केली होती. ते अमली पदार्थांच्या एका टोळीचे (सिंडिकेटचे) कथित सूत्रधार असलेल्या नवीन चिंचकर यांचे वडील होते. नवीन याला गेल्या वर्षी मे महिन्यात मलेशियाहून भारतात आणण्यात आले होते आणि सध्या तो आपल्या धाकट्या भावासह तळोजा कारागृहात शिक्षा भोगत आहे. त्याचा धाकटा भाऊ धीरज यालाही अमली पदार्थांशी संबंधित एका गुन्हाच्या संदर्भात गेल्या वर्षी ऑगस्टमध्ये मलेशियाहून भारतात आणण्यात आले होते.

घावटे यांच्याव्यतिरिक्त या एफआयआरमध्ये एनसीबीचे अधिकारी आकाश मलिक आणि नवी मुंबई पोलिसांच्या अमली पदार्थ विरोधी पथकाचे वरिष्ठ निरीक्षक संदीप निगाडे यांची नावांचा समावेश आहे. तपासाच्या संदर्भात आकाश मलिक यांनी चिंचकर यांच्या घरी भेट दिली होती, तर संदीप निगाडे हे देखील या प्रकरणाची चौकशी करत होते, असा आरोप करण्यात आला आहे. दरम्यान, रिट याचिकेवर झालेल्या सुनावणीदरम्यान मुंबई उच्च न्यायालयाने नवी मुंबई पोलिसांना या प्रकरणात एफआयआर दाखल करण्याचे तोंडी निर्देश दिले. त्यानंतर, पोलिसांनी किरण चिंचकर यांना बोलावून घेतले आणि त्यांच्या जबाबाच्या आधारे, या तिन्ही अधिकाऱ्यांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

अनेकदा एनसीबी कार्यालयात बोलावण्यात आले आणि तिथे त्यांना दिवसभर बसवून ठेवण्यात आले. तसेच संदीप निगाडे याने त्यांच्या पतीच्या कार्यालयाला भेट दिली आणि त्यांच्या मुलांना पोलिसांसमोर हजर करण्याची किंवा पेशांची मागणी करण्याची धमकी दिली. किरण चिंचकर यांनी असाही दावा केला आहे की, अंमली पदार्थ विरोधी पथक आणि एनसीबी या दोघांनीही त्यांना वारंवार बोलावले आणि पेशांची मागणी केली. यामुळे त्यांचे पती मानसिक तणावाखाली होते आणि याच तणावातून त्यांनी आत्महत्या केली.

3 एप्रिलपासून दहिसर-मिरा भाईदर मेट्रो धावणार

■ वसई प्रतिनिधी,
भाईदर आणि दहिसर परिसरातील नागरिकांसाठी एक आनंदाची बातमी समोर आली आहे. गेल्या अनेक महिन्यांपासून प्रतीक्षा असलेली मेट्रो सेवा अखेर 3 एप्रिलपासून सुरू होणार असून या प्रकल्पामुळे प्रवास अधिक जलद आणि सोयीस्कर होणार आहे. मिरा-भाईदर शहराला मुंबईशी जोडणाऱ्या महत्त्वाच्या दहिसर-मिरा भाईदर मेट्रो मार्गिकेचे पहिल्या टप्प्याचे काम पूर्ण झाले असून, 3 एप्रिल रोजी सकाळी 11 वाजता या मेट्रोला हिरवा कंदील दाखवण्यात येणार आहे. या उद्घाटन सोहळ्यासाठी राज्यचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि सुनेत्रा पवार उपस्थित राहणार असल्याची माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली आहे. तसेच इतर मान्यवरीही उपस्थित राहणार आहेत. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांनी सुमारे सात वर्षांपूर्वी या मेट्रो प्रकल्पाचे काम हाती घेतले होते. या मार्गिकेचे काम दोन टप्प्यात करण्यात आले असून, पहिल्या टप्प्यात दहिसर ते काशिगाव दरम्यानचे काम पूर्ण झाले आहे. पुढील टप्प्यात काशिगाव ते नेताजी सुभाषचंद्र बोस मैदानपर्यंत मेट्रो धावणार आहे. ही मेट्रो सेवा मार्च महिन्यात सुरू होणार असल्याचे सांगितले जात होते. मात्र, काही तांत्रिक कारणांमुळे उद्घाटन लांबले होते.

न्यायाधीशांना फसवणाऱ्याला जामतारा येथून अटक 10 राज्यांतील 36 गुन्हांशी संबंधित रॅकेटचा झाला पर्दाफाश

■ मुंबई प्रतिनिधी,
गेल्या महिन्यात एका सायबर गुन्हेगाराने अत्यंत पद्धतशीरपणे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या एका विद्यमान न्यायाधीशांना लक्ष्य करून त्यांची फसवणूक केली होती. क्रेडिट कार्डचे 'रिवॉर्ड पॉइंट्स' रिडीम करण्याच्या बहाण्याने 6.02 लाख रुपयांची फसवणूक केली होती. या फसवणुकीप्रकरणी एका ओटीडीतील 25 वर्षीय आरोपीला पोलिसांनी झारखंडमधील जामतारा येथून अटक केली आहे. मझहर आलम इझाबल मियां असे आरोपीचे नाव असून त्याच्या अटकमुळे अशा पद्धतीने गुन्हे करण्याचा पद्धतीचाही पर्दाफाश झाला आहे. महत्त्वाचे म्हणजे मझहर मियां पोलिसांच्या हाती न लागण्यासाठी सतत वेगवेगळी सिम कार्ड्स वापरत होता आणि गुन्हा केल्यानंतर ती सिम कार्ड्स त्वरित बंद करून टाकत असे. तपासादरम्यान असेही समोर आले आहे की, या आरोपीचा देशभरातील 10 वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये नोंदवल्या गेलेल्या किमान 36 गुन्हेगारी प्रकरणांशी संबंध आहे. कफ परेड पोलिसांनी जामतारा सायबर सेलच्या मदतीने टेक्निकल सर्विलांस, डिजिटल व्यवहारांचा मागोवा आणि प्रत्यक्ष पाळत या तिन्ही पद्धतींचा वापर करून आरोपीचा शोध घेतला.

फोनमध्ये टाकले आणि ते ऑप्लिकेशन डाउनलोड केले होते. तपासादरम्यान पोलिसांना असे आढळून आले की, आरोपी फसवणूक करताना विविध राज्यांतून खरेदी केलेल्या अनेक 'सिम कार्ड्स'चा वापर केला होता. प्रत्येक फसवणुकीच्या घटनेनंतर आरोपी सिम कार्ड बंद करत होता. यामुळे त्याचे ठिकाण आणि ओळख शोधणे अत्यंत कठीण जात होते. मात्र उपलब्ध डिजिटल पुराव्यांचे धागेदोरे जुळवून अखेर आरोपीचे ठिकाण 'जामतारा' असल्याचे शोधून काढले. 'जामतारा' हे असे ठिकाण आहे, ज्याला देशाची 'फिशिंगची राजधानी' म्हणून दीर्घकाळापासून ओळखले जाते. कफ परेड पोलिसांच्या एका पथकाने स्थानिक पोलिसांच्या मदतीने संयुक्त मोहीम राबवत सदर आरोपीला अटक केली. पुढील चौकशीत असे निष्पन्न झाले की, पोलिसांच्या नजरेतून सुटण्यासाठी आरोपी फसवणुकीद्वारे मिळवलेली रक्कम 'ऑनलाईन वॉल्टेज' आणि अनेक स्तरांवरील व्यवहारांचा वापर करून अत्यंत वेगाने विविध खाल्यांमध्ये हस्तांतरित करत होता. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आरोपीशी संबंधित असलेल्या एका 'अॅमेझॉन वॉल्टेज' मधील सुमारे 4 लाख रुपयांची रक्कम गोठवण्यात आली आहे, तर उर्वरित रक्कम इतर वॉल्टेजमध्ये हस्तांतरित करण्यात आली असून त्या वॉल्टेजचा तपास सध्या सुरू आहे. या संपूर्ण गुन्हेगारी जाळ्यात इतर व्यक्तींचाही सहभाग असल्याचा पोलिसांना संशय असून त्यांची ओळख पटवण्याचे प्रयत्न सध्या सुरू आहेत. तसेच तपास अधिकाऱ्यांनी नमूद केले आहे की, या गुन्हात वापरलेली कार्यपद्धती जामतारा येथून चालणाऱ्या सायबर फसवणुकीच्या प्रस्थापित पद्धतीशी मिळतीजुळती आहे. या पद्धतीमध्ये बनावट हेल्ललाईन क्रमांक आणि संकेतस्थळांच्या माध्यमातून लोकांना जाळ्यात ओढले जाते आणि त्यानंतर काही 'विविध ऑप्लिकेशन' द्वारे मोबाइल उपकरणांमध्ये अनधिकृत प्रवेश मिळवून त्यांची आर्थिक माहिती चोरली जाते. हे ठग लोकांच्या घाईचा आणि विश्वासाचा गैरफायदा घेतात. त्यामुळे आर्थिक व्यवहार करताना अत्यंत सावधगिरी बाळगणे लोकही अनेकदा त्यांच्या जाळ्यात अडकतात, असे पोलिसांनी विशेष भर देऊन सांगितले.

पुणे विमानतळावर 26.80 कोटींचा हायड्रोपोनिक गांजा जप्त, सीमाशुल्क विभागाची कारवाई

■ पुणे प्रतिनिधी,
पुणे आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर सीमाशुल्क विभागाने ड्रग तस्करीचा एक मोठा डाव उधळून लावला आहे. थायलंडहून चक्क 'मॅडरिन ऑरेंज'च्या बॉक्समध्ये लपवून आणलेला तब्बल ७६ किलो 'हायड्रोपोनिक गांजा' जप्त करण्यात आला. आंतरराष्ट्रीय बाजारात याची किंमत २६.८० कोटी रुपये असून, अत्यंत चलाखीने व्हॅक्यूम सीलबंद पाकिटांत हे ड्रग दडवले होते. या प्रकरणी एकाला अटक करण्यात आली असून तस्करीचे आंतरराष्ट्रीय रॅकेट उघड होण्याची शक्यता आहे.

संत्र्याच्या खोव्यातून चालू होती तस्करी
गांजा असल्याचे समोर आले
यानंतर त्यांनी एक बॉक्स उघडून पाहिला आणि खरी गोष्ट समोर आली. आत सीलबंद टिनचे डबे ठेवलेले होते. सुरुवातीला त्या डब्यांमध्ये पांढऱ्या रंगाची पावडर दिसत होती. मात्र, नीट तपासणी केल्यानंतर लक्षात आले की ही पावडर फक्त वरवरची होती. त्या पावडरच्या आत व्हॅक्यूम सीलबंद प्लास्टिक पॅकेट्समध्ये गांजा लपवून ठेवण्यात आला होता.

आखली गेली होती. माल संत्र्याच्या फोडी (मॅडरिन ऑरेंज) असल्याचे सांगून थमाकोलच्या बॉक्समध्ये पॅक करून आणण्यात आला होता. बाहेरून सगळं अगदी नॉर्मल दिसत होतं, त्यामुळे सुरुवातीला कोणालाही संशय येणं कठीण होतं. पण स्कॅनिंग करताना अधिकाऱ्यांना काहीतरी गडबड असल्याचा अंदाज आला.

किंमत २६.८० कोटी
यानंतर सगळे बॉक्स तपासले असता एकूण ७६.५८ किलो हायड्रोपोनिक गांजा जप्त करण्यात आला. आंतरराष्ट्रीय काळ्या बाजारात या मालाची किंमत २६.८० कोटी रुपये असल्याचे अधिकाऱ्यांनी सांगितलं आहे.

एका आरोपीला अटक

या प्रकरणी सीमाशुल्क विभागाने तातडीने कारवाई करत एका आरोपीला अटक केली आहे. हा माल नेमका कोणासाठी आणला जात होता, आणि यामागे कोणतं मोठं रॅकेट आहे का, याचा आता सखोल तपास सुरू आहे.

एकंदरीत पाहता, "खाद्यपदार्थ" नावाखाली मोठ्या प्रमाणात ड्रग तस्करी करणाऱ्या प्रयत्न करण्यात आला होता. मात्र, अधिकाऱ्यांच्या वेळीच केलेल्या कारवाईमुळे हा डाव पूर्णपणे उधळला गेला. त्यामुळे पुन्हा एकदा विमानतळावरील सुरक्षा यंत्रणा किती सतर्क आहे, हे समोर आलं आहे.

एकंदरीत पाहता, "खाद्यपदार्थ" नावाखाली मोठ्या प्रमाणात ड्रग तस्करी करणाऱ्या प्रयत्न करण्यात आला होता. मात्र, अधिकाऱ्यांच्या वेळीच केलेल्या कारवाईमुळे हा डाव पूर्णपणे उधळला गेला. त्यामुळे पुन्हा एकदा विमानतळावरील सुरक्षा यंत्रणा किती सतर्क आहे, हे समोर आलं आहे.

साहाय्य कुणासाठी?

इराण विट्ठळ अमेरिका-इस्त्रायल यांच्यात युद्ध चालू आहे. या युद्धात अमेरिका आणि इस्त्रायल यांनी इराणचे सैन्य तळ अन् संरक्षण व्यवस्थेचे साहित्य नष्ट करण्यासह आता इराणी तेल शुद्धीकरण कारखाने आणि तेल साठ्याच्या टाक्या यांनाही लक्ष्य केले आहे. युद्धामध्ये इराणचे शेकडो नागरिक मारले गेले आहेत, तसेच इराणची मोठ्या प्रमाणात आर्थिक हानीही झाली आहे. यामुळे भारतातील मुसलमान समाजाचे इराणविषयी हृदय द्रवले आणि त्यांनी इराणला साहाय्य म्हणून पैसे, सोने-नाणे अन् अन्य साहित्य पाठवण्यास प्रारंभ केला आहे. भारत, पाकिस्तान आणि बांगलादेश येथील हिंदू समाजावर गत काही वर्षात अनेक संकटे आली. या संकटांच्या वेळी भारतीय मुसलमान साहाय्य करण्यासाठी कधी पुढे आल्याचे लोकांना आठवते का? खामेनी मारले गेल्यानंतर सर्वात प्रथम काश्मीरमधून निषेध झाला. इराणमधील स्वतःचे धर्मबांधव असाहाय्य आहेत, या दृष्टीने स्थानिक मुसलमानांनी साहाय्य पाठवण्यास प्रारंभ केला. मुसलमानांनी गाटागटाने हे साहाय्य एकत्र केले, तर काहींनी थेट इराण सरकारकडे साहाय्य पाठवले आहे. काश्मीर खोंयातून १९ कोटी ९१ लाख रुपयांचे साहाय्य इराणला पाठवले आहे, त्यातील ९५ लाख रुपये एकट्या बडगाम जिल्ह्यातून आहेत. मानवतावादी साहाय्याच्या नावाखाली गोळा केलेल्या पैशांचा वापर भारतविरोधी कारवाया आणि फुटीरतावाद यांना खतपाणी घालण्यासाठी केला जाऊ शकतो, अशी भीती व्यक्त करण्यात येत आहे. स्थानिक अन्वेषण यंत्रणेला जकात आणि देणगी यांच्या नावाखाली गोळा करण्यात येत असलेल्या रकमेचा मोठा हिस्सा ही रक्कम गोळा करणाऱ्यांच्या स्वतःच्या खिशात जात आहे, असे वाटते. काही वर्षांपूर्वी मौलवी बरकाती यांनीही लोकांकडून देणगी घेऊन अनुमाने दीड कोटी रुपयांचा उपयोग आतंकवादी कारवायांसाठी निधी म्हणून आणि हद्दमनी लॉईड्ससाठी केला होता. अन्वेषण यंत्रणा या प्रकरणाशी याचा संबंध जोडत आहेत. त्यामुळे निश्चितच हे धोकादायक आहे. भारत सरकारने इराणला साहाय्य करणे, हा देशाच्या व्यापक धोरणाचा एक भाग असू शकतो; मात्र येथील मुसलमानांनी त्यासाठी पुढाकार घेऊन प्रयत्न करणे, तसेच साहाय्य करण्याच्या नावाखाली पुन्हा आतंकवादी कृत्ये करण्यासाठी हा निधी वळवणे, हा मुसलमान आणि देश या दोघांचाही विश्वासघात आहे. यापूर्वी काश्मीरमध्ये आतंकवादी कारवायांसाठी थेट पाककडूनच पैसे दिले जात होते. काश्मीरमध्ये पाकच्या काश्मीरमधील कार्यरत आतंकवादी गटांकडून कारवाया केल्या जात होत्या. त्याचे प्रमाण गत ३-४ वर्षांपासून न्यून झाले असले, तरी त्यापूर्वी काश्मीर खोंयाने भयावह आतंकवादी कारवायांचा अनुभव घेतला आहे. प्रतिदिन आतंकवादी आक्रमणे, त्यामध्ये सैनिक, पोलीस, सामान्य नागरिक आणि विशेषतः हिंदू यांच्या हत्या केल्या जात होत्या. काश्मीर हिंदूंना तर रहात्या घरातून हुसकावून लावण्यात आले, काहींना परिचित मुसलमानांकडून टार करण्यात आले, अनेक काश्मीर मुली-महिलांना शेजारी रहाणाऱ्या मुसलमानांनी सामूहिक बलात्कार करून त्यांची हत्या केली. काश्मीर हिंदूंचा स्थानिक धर्मांध आणि जिहादी यांनीच अत्याचार केले होते. त्या वेळी अन्य मुसलमानांनी त्यांना रोखण्याचा प्रयत्न का केला नाही? अर्थातच याचे कारण म्हणजे धर्मांधांच्या दृष्टीने हिंदू हे ह्याकाफिरह्म आहेत. येथे मानसिकतेचा आणि मुख्य म्हणजे विचारधराणीचा प्रश्न आहे. जो देश त्यांच्या धर्मबांधवांचा आहे, त्यांच्या धर्माला मानणाऱ्यांचा आहे, त्यांनाच साहाय्य केले जाते. त्याचप्रमाणे त्यांच्या धर्मातील व्यक्ती भलेही ती गुंड, अत्याचारी, अन्य धर्मियांवर अत्याचार करणारी असली, तरी ती जेव्हा संकटात सापडते, तेव्हा तिला साहाय्य करायचे, हे यांचे धर्मबंधुत्व! त्यामुळे दीड लाखांहून अधिक सैनिक काश्मीरमध्ये नियुक्त केले, सैन्याने शोधमोहीम राबवली, तरी आतंकवादी त्यांच्या हातात सापडत नाहीत, ते पळून जाण्यात यशस्वी होतात किंवा बरेच दिवस एखाद्याकडे लपून बसतात. त्यामुळे काश्मीरमधील आतंकवाद संपुष्टात आणण्यासाठी अनेक वर्षे लागली आहेत. काश्मीरमध्ये स्थानिकांना आतंकवादी कारवाया करण्यासाठी पाठिंबा देणाऱ्यांचे पाकमधील ह्याकमांडरह्म मारले जात आहेत, सीमा अधिक भक्कम केल्या जात आहेत. त्यामुळे पाककडून आतंकवादी कारवायांसाठी पैसांचा आणि जिहाद्यांचा पुरवठा करणे कठीण झाले आहे. आतंकवाद्यांची आर्थिक नाडी आवळल्यामुळे ते कारवाया चालूच ठेवण्यासाठी पयायी मार्ग शोधत आहेत. त्यामुळे अशा प्रकारे निधी गोळा करण्यात येत असल्याचे उघड होत आहे. केंद्र सरकारने जिहादसाठी निधी गोळा करणाऱ्यांवर बारीक लक्ष ठेवून त्यांची यंत्रणा उद्ध्वस्त करणे आवश्यक आहे. इराणचा विषय घेतला, तर इराणला इस्त्रायलवर जी क्षेपणास्त्रे डगली, त्यावर भारताला धन्यवाद देणारे लिखाण होते. भारत आणि इस्त्रायल यांचे चांगले संबंध आहेत. त्यामुळे हा इराणकडून दोघांच्या संबंधात खोडा घालण्याचा प्रयत्न नव्हता का? इराणने हॉमुझ्या सामुद्रधुनीत आलेल्या व्यापारी नौकांना घेरण्याचा प्रयत्न केला होता, त्यामध्ये भारतीय नौकासुद्धा होत्या. अमेरिकेने या सामुद्रधुनीत सुरक्षा पुरवण्याविषयी हात वर केले आणि सैन्यबळाच्या दृष्टीने भक्कम असलेल्या पाश्चात्य विकसित देशांपैकी एकही देश या टिकाणी त्यांच्या युद्धनौका पाठवण्यास सिद्ध नव्हता. त्यामुळे इराणच्या पथ्यावर पडले आणि त्याने तेथून प्रवास करायचा असल्यास व्यापारी नौकांकडून खंडणी वसूल करण्यास प्रारंभ केला होता. भारताने कूटनीतीने हा प्रश्न सोडवण्याचा प्रयत्न केला; मात्र त्याला इराण बघला नाही. जेव्हा भारताची बलाढ्य युद्धनौका या टिकाणी भारतीय नौकांच्या सुरक्षेसाठी पाठवण्यात आली, तेव्हा कुठे इराण बघला आणि त्याने भारतीय नौकांचा रस्ता मोडला केला, म्हणजे जोपर्यंत भारत त्याची शक्ती दाखवत नव्हता, तोपर्यंत इराण भले त्याला साहाय्य करण्यात येऊनही दाद देत नव्हता. हीसुद्धा इराणची धर्मांध वृत्ती नाही का? इराणला भारत सरकारने साहाय्य केले, तरी अनेक भारति्यांच्या मनात जो देश आतंकवादी कारवाया करण्यासाठी निधी पुरवतो, शस्त्रास्त्रे पुरवतो, आखातात आतंकवादी संघटना पोसून दहशत निर्माण करतो, त्या देशाला खरेच साहाय्य केले पाहिजे का? जो देश त्याच्या क्षेत्रात इतरांवर दादागिरी करतो, त्याला साहाय्य करणे, म्हणजे आतंकवादाला साहाय्य करण्यासारखेच आहे. असो. भारतापुरता विचार करायचा झाल्यास इराणसाठी साहाय्य स्थानिक गटांकडून नव्हे, तर सरकारी नियंत्रणातच गोळा करणे आवश्यक आहे. नाही तर ह्याआतंकवादाचे भूतळ पुन्हा जाग होण्यास वेळ लागणार नाही!

सातारा जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षपदाच्या निवडणुकीवेळी झालेल्या गदारोळानंतर विधान परिषदेच्या उपसभापतींनी तेथील पोलीस अधीक्षक तुषार दोषी आणि इतर संबंधितांना निलंबित करण्याचे निर्देश सभागृहात सरकारला दिले. सार्तांच्याचे पालकमंत्री शंभुराज देसाई यांनी सार्तांयात त्यांच्यावर काय प्रसंग ओढावला, याबद्दल सभागृहात सविस्तरपणे निवेदन केले. त्यानंतर उपसभापतींनी सरकारला निर्देश दिले आणि सरकारच्या वतीने उद्योग मंत्री उदय सामंत यांनी ते स्वीकारले. अशा पद्धतीने भारतीय पोलीस सेवेतील (आयपीएस) अधीक्षक दर्जाच्या अधिकाऱ्याला निलंबित करण्याचा अधिकार विधान परिषदेच्या उपसभापतींना आहेत का, असा प्रश्न या घटनेनंतर सभागृहात सत्ताधारी आणि विरोधी बाकांवरील सदस्यांनी अधिवेशन काळात उपस्थित केला आणि हा विषय चर्चेत आला. भारतीय राज्यघटनेने कायदे मंडळ, कार्यकारी मंडळ आणि न्याय मंडळ अशा तीन भागांत सत्तेची विभागणी केली आहे. यामध्ये तिन्ही मंडळांची कार्ये काय आहेत, हे सविस्तरपणे राज्यघटनेमध्येच नमूद करण्यात आले आहे. कोणीही एकमेकांच्या कामात हस्तक्षेप करू नये, यासाठीच सत्तेची विभागणी करण्यात आली असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विधान परिषदेमध्ये सांगितले. त्यांच्या निवेदानातून हेच सूचित करण्यात आले की पोलीस अधीक्षकांना निलंबित करण्याचे उपसभापतींनी दिलेले निर्देश हे त्यांच्या अधिकार कक्षेच्या बाहेर आहेत. असे निर्देश देणे हे कार्यकारी मंडळाच्या अधिकारांमध्ये कायदे मंडळाने केलेला हस्तक्षेप आहे. या सगळ्या पार्श्वभूमीवर उपसभापतींना असे निर्देश देता येतात का, राज्यघटनेमध्ये, कायद्यांमध्ये काय तरतुदी आहेत याकडे बघितले पाहिजे.

राज्यघटनेच्या सहाव्या भागात राज्यांसंदर्भातील सर्व तरतुदी आहेत. अनुच्छेद 182 ते 186 यामध्ये विधान परिषदेचे सभापती आणि उपसभापती यांची निवड, त्यांचे अधिकार, त्यांना पदावरून दूर करण्याची पद्धती, वेतन व भत्ते या संदर्भातील सर्व तरतुदी आहेत. यापैकी अनुच्छेद 184 (2) मध्ये स्पष्टपणे नमूद करण्यात आले आहे की सभागृहाचे कामकाज सुरू असताना सभापती अनुपस्थित असतील, तर सभेच्या कामकाजाबद्दल त्यांचे सर्व अधिकार हे उपसभापती किंवा तालिका सभापती यांच्याकडे असतात. म्हणजेच अधिकारांचा विचार

कार्यकक्षा समजून घेतल्यास गोंधळ टळेल

भारतीय पोलीस सेवेतील अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यासंदर्भातील नियमावली 1969 मध्येच अंमलात आणण्यात आली आहे. 'द ऑल इंडिया सर्व्हिसेस (डिस्पिन्डिन्ग अँड अपील) रूल्स, 1969 च्या नियम 3 मध्ये अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यासंदर्भातील तरतुदी आहेत. नियम 3 (1) मध्ये राज्य सरकारला किंवा केंद्र सरकारला गरजेनुसार अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्याचा अधिकार आहे, पण तो सभापती किंवा उपसभापतींना नाही. त्यासाठी कार्यकक्षा समजून घेण्याची गरज आहे.

केला तर सभापतींच्या अनुपस्थितीत त्यांचे सर्व अधिकार उपसभापती किंवा जो कोणी त्यावेळी तालिका सभापती म्हणून कामकाजाचे नियमन करीत असेल, त्यांच्याकडे येतात. राज्यघटनेतील याच तरतुदीला पूरक अशी आणखी एक तरतूद महाराष्ट्र विधान परिषद नियमावली, 1960 च्या नियम 9 मध्ये करण्यात आली आहे. या नियमामध्ये स्पष्टपणे म्हटले आहे की, उपसभापती किंवा तालिका सभापती हे सभागृहाच्या कामकाजाचे नियमन करीत असतील, त्यावेळी त्यांना सभापतींप्रमाणेच सर्व अधिकार प्राप्त होतात. वरच्या घटनेमध्ये उपसभापती या त्यावेळी सभापतींच्या आसनावरून कामकाजाचे नियमन करीत होत्या. त्यामुळे त्यांना सभापतींइतकेच अधिकार प्राप्त होतात. आता त्यांनी दिलेले आदेश हे त्यांच्या अधिकारांच्या कार्यक्षेत्र येतात का, या प्रश्नाचे उत्तर कायद्यामध्येच शोधावे लागेल.

घटनात्मक पदावरील कोणत्याही व्यक्तीला किंवा अधिकाऱ्याला आपले काम कायद्याच्या कार्यक्षेत्रात करावे लागते. याचा अर्थ कायद्यामध्ये आवश्यक तरतूद असल्याशिवाय संबंधित व्यक्ती त्याचा वापर करू शकत नाही. राज्यघटनेमध्ये विधान परिषदेच्या सभापतींना किंवा उपसभापतींना पोलीस अधीक्षक दर्जाच्या अधिकाऱ्याला निलंबित करण्याचा अधिकार असल्याची स्पष्ट तरतूद सापडत नाही. याच राज्यघटनेतील अनुच्छेद 208 मध्ये मिळालेल्या अधिकाऱ्यांचा वापर करून 1960 मध्ये महाराष्ट्र विधान परिषद नियमावली तयार करण्यात आली. या नियमावलीमध्ये विधान परिषदेचे कामकाज कशा पद्धतीने चालवण्यात आले पाहिजे, सभापती-उपसभापती यांच्याकडे कोणते अधिकार आहेत, या सगळ्याबद्दल सविस्तरपणे तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. विशेष म्हणजे या नियमावलीमध्येही अशा पद्धतीने कोणालाही निलंबित करण्याबद्दलची स्पष्ट तरतूद आढळत नाही. जर नियमावलीमध्ये स्पष्ट तरतूद नसेल, तर सभापतींना त्या विषयात अधिकार

आहेत का, असा प्रश्न उपस्थित होतो आणि तोच काही सदस्यांकडून विचारण्यात आला.

विधान परिषदेच्या कामकाजाचे नियमन करण्यासाठी सभापती, उपसभापती आणि तालिका सभापती असले तरी कामकाज हे पूर्वनिश्चित कार्यक्रमांनुसार होत असते. विधिमंडळ कामकाज सल्लागार समितीचा बैठकीत उरल्यानुसार दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन आणि कामकाज होत असते. यामध्ये सभापतींनी बोलावलेली गटनेत्यांची बैठकही महत्त्वाची भूमिका निभावते. सभापतींना विधान परिषदेच्या कामकाजाचे नियमन करताना सत्ताधारी, विरोधी काय्यांसोबत विधिमंडळ कामकाज मंडळा जातो. त्या ठरावावर मतदान होऊन तो मंजूर म्हणून बघूया की, सभागृहात गोंधळ घातल्याच्या कारणावरून जेव्हा सदस्यांना निलंबित करण्याचे काम सभापती करतात, त्यावेळी आधी तसा ठराव हा विधिमंडळ कामकाज मंत्र्यांकडून सभागृहात मांडला जातो. त्या ठरावावर मतदान होऊन तो मंजूर झाल्यानंतर सभापती सदस्यांना निलंबित करण्याचे आदेश देऊ शकतात. म्हणजे त्यांना अधिकार असले तरी आधी तसा ठराव सभागृहाने करावा लागतो.

विधान परिषद नियमावलीच्या नियम 23 (1) मध्ये स्पष्टपणे म्हटले आहे की सभागृहाचा निर्णय घेण्यासाठी तसा स्वरूपाचा प्रश्न सभापतींनी विचारला पाहिजे. म्हणजेच सभापतींनी प्रश्न विचारून त्यावर सभागृहाची मंजूरी आहे की नाही हे पाहून तो निर्णय सभापतींनी घ्यावा. यातून हेच दिसते की सभागृहाची मंजूरी ही जास्त श्रेष्ठ आहे, ती घेण्यासाठी सभापती किंवा उपसभापतींनी नियमावलीनुसार नियोजित काम करायचे असते. या प्रकरणांमध्ये तशी मंजूरी घेण्यात आली नाही. उपसभापतींनी थेट सार्तांच्या पोलीस अधीक्षक यांना निलंबित करण्याचे निर्देश दिले. सभागृहाला तसे हवे होते का, असा प्रश्न यामुळे अनुत्तरित राहो, याकडेही लक्ष दिले पाहिजे. आणखी एक म्हणजे नियमावलीच्या 23 (2) मध्ये ठरावाचा विषय हा नेमका आणि मुद्देसूद असला

पाहिजे, असे म्हटले आहे. वरील प्रकरणाने निर्देश देताना उपसभापतींनी सातत्याचे अधीक्षक आणि इतर संबंधितांना निलंबित करण्याचे निर्देश दिले. यामध्ये इतर संबंधित नेमके कोण, त्यांची नावे काय हे सुद्धा सांगणे अपेक्षित होते. पण तसे झालेले नाही, हे समजून घेतले पाहिजे.

भारतीय पोलीस सेवेतील अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यासंदर्भातील नियमावली 1969 मध्येच अंमलात आणण्यात आली आहे. 'द ऑल इंडिया सर्व्हिसेस (डिस्पिन्डिन्ग अँड अपील) रूल्स', 1969 च्या नियम 3 मध्ये अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यासंदर्भातील तरतुदी आहेत. नियम 3 (1) मध्ये राज्य सरकारला किंवा केंद्र सरकारला गरजेनुसार त्याला किंवा तिला निलंबित करण्याचा अधिकार आहे. आयपीएस दर्जाच्या अधिकाऱ्याला निलंबित करण्याचा अधिकार सरकारला म्हणजेच कार्यकारी मंडळाला आहे, हे यातून स्पष्ट होते. विधान परिषदेच्या सभापती किंवा उपसभापतींना असा अधिकार असल्याचा उल्लेख या नियमावलीमध्येही आढळत नाही, याचाही विचार केला पाहिजे.

नैसर्गिक न्यायाचे तत्त्व आपण देश म्हणून स्वीकारले आहे. याच नैसर्गिक न्यायाचा एक भाग आहे Audi Alteram Partem. याचा साधा अर्थ असा आहे की बाजू ऐकून घेतल्याशिवाय कोणावरही टीका करू नये. म्हणजेच दुसरी बाजूही ऐकून घेतली जाणे. तर त्यांनीसुद्धा प्रकरणांमध्ये जे काही घडले त्याची एक बाजू तेथील पालकमंत्री शंभुराज देसाई यांनी सभागृहात सांगितली. पण त्याची दुसरी बाजू काय आहे, हेसुद्धा सभागृहापुढे आले पाहिजे होते. म्हणजेच तेथील पोलीस अधीक्षक यांचे म्हणणे काय हेसुद्धा समजून घेतले पाहिजे होते. ते समजून न घेताच त्यांच्यावर कारवाई करणे म्हणजे नैसर्गिक न्यायाचे तत्त्व डावलण्यासारखेच आहे. जर उपसभापतींना निवाड्याचे काम करायचे असेल, तर त्यांनीसुद्धा नैसर्गिक न्यायाचे तत्त्व पाळले पाहिजे. सार्तांच्याच्या प्रकरणांमध्ये उपसभापतींनी दिलेले निर्देश सभापती राम शिंदे यांनी रद्द केले आहेत. पुढील काळात तरी असे विषय अधिक गंभीरपणे आणि कायद्याच्या चौकटीत राखून हाताळले गेले पाहिजेत. आपल्या अधिकारांची कार्यक्षमता समजून घेऊन निर्णय घेतले गेल्यास पवित्र्यात असा गोंधळ निर्माण होणार नाही. राज्यघटनेने आखून दिलेले सत्तेच्या विभागणीचे महत्त्व यासाठीच अनन्यसाधारण आहे.

ज्येष्ठांभोवतीचा सायबर सापळा

वेगाने बदलणाऱ्या डिजिटल युगात तंत्रज्ञानाशी पुरेशी गती साधू न शकल्याने ज्येष्ठ नागरिक मोठ्या प्रमाणात ऑनलाइन फसवणुकीचे सहज बळी ठरत आहेत. 'डिजिटल अरेस्ट'सारख्या गुन्हांचे प्रमाण वाढत असून भीती, अज्ञान आणि निवृत्तीचा पैसा यामुळे या व्यक्तीला लक्ष्य केले जात आहे.

ज्येष्ठांकडे हे नंबर हवेतच
सगळ्यात महत्त्वाचे म्हणजे काही महत्त्वाचे संपर्क क्रमांक ज्येष्ठांकडे असणे गरजेचे आहेत. जसे सायबर फसवणुकीबाबत तक्रार करण्यासाठी देशपातळीवरील १९३०, महाराष्ट्राचा १९४६, बँकाचे नंबर, <https://cybercrime.gov.in> सारखी वेबसाइट ही सर्व माहिती त्यांच्याकडे सहज उपलब्ध असेल, असे पाहिले पाहिजे.

ज्येष्ठ नागरिकांची ऑनलाइन फसवणूक हे आजच्या घडीचे भीषण सामाजिक संकट झाले आहे. माहिती तंत्रज्ञानाच्या वेगवान बदलांमध्ये मागे राहिलेला हा व्योमगत गुन्हेगारांसाठी सर्वात मोठा 'सॉफ्ट टारगेट' ठरत आहे. यामागील कारणांचा शोध घेतला, तर सर्वात उघळक बाब दिसून येते ती, यांच्याकडे असलेला निवृत्तीनंतरचा पैसा आणि तंत्रज्ञानाबद्दल अज्ञान. ज्येष्ठ नागरिक आपल्याला स्मार्ट मोबाइल सहजतेने हाताळताना दिसत असले, तरी सोशल मीडिया कसा वापरायचा, एकूणच मोबाइल वापराचे 'डूज अँड डॉन्ट्स' याची त्यांना पुरेशी माहिती नाही. त्यांच्याकडे 'माध्यम साक्षरता' नाही, डिजिटल सुरक्षेचे प्रशिक्षण नाही.

तंत्रज्ञानामध्ये भराभर जे काही बदल होत आहेत, त्या बदलांना जुळवून घेण्याच्या नादात त्यांच्याकडून अनेक चुका होतात. त्यातल्या प्रकर्षाने दिसणाऱ्या गोष्टी म्हणजे, सोशल मीडियावरील पोस्ट भराभर एकमेकांना फॉरवर्ड करणे आणि सोशल मीडियावरील गोष्टींवर चटकन विश्वास ठेवणे. जे कुठेतरी छापलेले आहे त्यावर विश्वास ठेवला पाहिजे, असा त्यांचा समज आहे. त्यामुळे आपल्याकडील कन्टेंट तपासून पाहिले पाहिजे, विचारले पाहिजे किंवा या फसवणुकीच्या गोष्टी असू शकतात, याची जाणीव त्यांना नसते. आणि इथेच गुन्हेगारांचे फावते.

ज्येष्ठ नागरिकांबाबत षडयंत्रणा ऑनलाइन फसवणुकीत 'डिजिटल अरेस्ट' हा सर्वात भयावह प्रकार आहे. पोलिस, सीबीआय, क्रस्टम, रिझर्व्ह बँक आदी सरकारी संस्थांबद्दल आधीच सर्वसामान्यांच्या मनात एक भीती असते. हे सायबर गुन्हेगार नेमक्या याच नावांचा वापर करून ज्येष्ठांना भीती दाखवतात. त्यातच ईडीसारख्या संस्थेची तर दहशतच अलीकडेच्या काळात निर्माण झाली आहे. ही संस्था काहीही करू शकते, कोणालाही अटक करू शकते, हे लोकांनी अनुभवले आहे. त्यामुळे ज्येष्ठ नागरिक या बनावाला बळी पडतो.

'डिजिटल अरेस्ट'बरोबरच त्यांच्यासोबत वेगवेगळे गुंतवणूक घोटाळेदेखील होत आहेत. त्यामध्ये या ज्येष्ठ नागरिकांना गुंतवून त्यांच्याकडून पैसे ट्रान्सफर करून घेणे हा त्यातला एक महत्त्वाचा भाग आहे. निवृत्तीनंतर आलेल्या पैशांबाबतचा डेटा अनेक टिकाणी लीक होतो, हे येथे लक्षात घ्यायला हवे. यात आणखी एक गोष्ट जाणवते ती म्हणजे, अलीकडेच्या काळात जे मोठे घोटाळे झालेले आहेत; त्यांचा या फसवणुकीसाठी वापर केला जातो. उदा. जेट एअरवेज बंद झाली, त्यात काय घोटाळे झाले, त्यातील व्यक्तींच्या नावांचा वापर करून, 'या घोटाळ्यामधले काही पैसे तुमच्या अकाउंटला आले आहेत. म्हणून तुमचे खाते आम्हाला गोठवावे लागत आहे.' किंवा 'सोशल मीडियावर तुम्ही काही रक्कम गोठवण्यात आली, पण ती फारच तोकडी आहे. ज्येष्ठ नागरिकांना भीती दाखवली जाते.

अनेकांनी आम्हाला सांगितले की त्यांना हिप्नोटाइज झाल्यासारखे झाले. गुन्हेगार सतत मोबाइल किंवा लॅपटॉप सुरू ठेवायला सांगतात. त्यांच्यासमोर बसून ठेवले जाते. जेवायलासुद्धा त्यांच्यासमोर बसण्याचा आग्रह केला जातो. त्याबाबत कुणाला कळवले तर सगळी बँक खाती गोठवण्याची धमकी दिली जाते. त्यामुळे लोक धावतून जातात.

लोकांमध्ये जागृती व्हावी यासाठी सरकारकडून प्रयत्न होत आहेत. सर्व माध्यमांत यासंदर्भातल्या बातम्याही येत महत्त्वाचे म्हणजे ते व्यावसायिक होते. जवळपास साडेहाय कोटी रुपये त्यांनी समोरच्या व्यक्तीला दिले. आपली होती नव्हती ती मालमत्ता विकून त्यांनी पैसे दिले. स्कॅममधून तुमच्या बँक खात्यात काही पैसे आले आहेत, असे समोरच्या व्यक्तीने सांगितले होते. त्याने यासाठी सांगितलेल्या रकमादेखील खऱ्या होत्या.

'कारवाई टाळावची' असेल, तर हे पैसे तुम्हाला आताच्या आत्ता ट्रान्सफर करावे लागते. ते पैसे ट्रान्सफर केल्यानंतर हे सगळे प्रकरण मिटवण्यासाठी तुम्हाला पैसे द्यावे लागतील. नाही तर तुमच्या परदेशात असेल्या मुलाला आम्हाला यात गुंतवावे लागेल. त्याचा व्हिडा रद्द होईल. आम्ही आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ही माहिती जाहीर करू,' अशा धमक्या त्यांना दिल्या. त्यामुळे त्यांनी ही गोष्ट कुणाला सांगितली नाही. आणि शेवटी अशी परिस्थिती आली की घायला पैसेच उरले नाहीत. त्यानंतर त्यांनी ही गोष्ट मित्राला सांगितली. तेव्हा हे प्रकरण 'डिजिटल अरेस्ट'चे असल्याचे समजले. त्यानंतर ते पोलिसांकडे गेले. तिथून ही केस आमच्याकडे आली. आम्ही त्यांना मदत केली, समुपदेशन केले. पोलिसांकडून काही रक्कम गोठवण्यात आली, पण ती फारच तोकडी आहे. ज्येष्ठ नागरिकांना भीती दाखवली जाते.

अशी च्या काळजी...

- ▶ अशा पद्धतीचे कुठलेही फोन आले, तर त्याला प्रतिसाद देऊ नका.
- ▶ कोणी असे फोन करण्यास सांगितले, तर स्पष्ट शब्दांत 'मैनेल पाठवा किंवा पत्राद्वारे कळवा, आम्ही त्याचे उत्तर देतो,' असे सांगा.
- ▶ कुठलीही अनोळखी लिंक आली, तर त्यावर क्लिक करू नका.
- ▶ अनोळखी नंबरवरून व्हॉट्सअप कॉल आले, व्हिडीओ कॉल कॉल आले, तर अजिबात घेऊ नका.
- ▶ वेगवेगळ्या प्लॅटफॉर्मवर अशा प्रकारच्या गुन्हांची माहिती उपलब्ध आहे, ती माहिती तुम्ही समजून घ्या.
- ▶ ज्येष्ठांच्या कुटुंबीयांनीही ज्येष्ठ नागरिकांच्या वागणूक-बोलाण्यामध्ये काही बदल झाले आहेत का हे समजून घ्यावे.
- ▶ त्यांना सायबर फसवणूक, डिजिटल अरेस्ट याबद्दलच्या गुन्हांची माहिती सांगा.
- ▶ घाबरून न जाता हे सर्व प्लॅटफॉर्म कसे वापरायचे हे त्यांना समजावून सांगा.

येईल. फोरेन्सिकमध्ये असलेली मुले किंवा सायबर सिक््युरिटीमध्ये काम करणाऱ्या संस्था यांची मदत घेतली आणि या एकत्रित तपासाचा परिणाम साधला गेला, तर तो अधिक वेगाने होऊ शकेल. आज तरुण लोक सायबरमध्ये काम करताना दिसतात, ज्येष्ठ अधिकारी सायबरमध्ये काम करायला तयारच होत नाहीत. कारण त्यांना त्या विषयाचे आकलनच नाही. त्यामुळे या प्रकारच्या तपासासाठी मूलभूत बदल करणे गरजेचे आहे. जसे विशिष्ट केंद्रमधून आलेले पोलिसच याचा तपास करतील, अशी ताठर भूमिका ठेवण्यापेक्षा बाहेरून तज्ज्ञमंडळीची मदत घेतली आणि खरोखरच गुन्हेगारांना पकडून आणायचे आहे त्यावेळी पोलिसांनी भूमिका बजावली, तर या गुन्हांवर वचक बसवता येईल.

पोलिसांबरोबर बँकिंग क्षेत्रातही बदल होणे गरजेचे आहे. अशाप्रकारच्या फसवणुकीमध्ये बँका सरळ हात वर करतात. रिझर्व्ह बँकेने अलीकडेच यासंदर्भात एक कायदा केलेला आहे. ५० हजारपर्मतच्या प्रकरणांमध्ये २५ हजार रुपये मिळतील, असे त्यात म्हटले आहे. पण, मग ज्यांचे कोट्यवधी रुपये गेले आहेत त्यांचे काय? त्यांनाही फक्त २५ हजार रुपयेच मिळणार असतील तर त्यांचे नुकसान कसे भरून निघणार? रिस्कव्हीरिचे पैसे मिळवणे हेसुद्धा किचकट काम आहे. ते पैसे मिळवण्यासाठी लोकांना न्यायालयात खेडे मारावे लागतात. या सर्व गोष्टी सोप्या केल्या तर पीडितांना न्याय मिळू शकेल.

या पीडितांचे झालेले मानसिक खचोकरणात दूर करण्यासाठी मदतकेंद्रे असायला हवीत. दुर्दैवाने आपल्याकडे याच गुन्हासाठी नव्हे तर कोणत्याच प्रकारच्या गुन्हासाठी मदत केंद्रे नाहीत. आम्ही आता ठाणे पोलिसांच्या मदतीने या प्रयोगाला सुरुवात केली आहे. त्यासाठी सायबर पोलिस ठाण्यात एक केंद्र सुरू केले आहे. मुंबईत दोन टिकाणी आणि देशपातळीवर आठ ते नऊ टिकाणी ही केंद्रे सुरू केली आहेत. देशभरात तंत्रज्ञानाच्या अद्ययावतीकरणेवर महाराष्ट्रात अधिक भर दिला जातो, खर्च केला जातो आहे, कारण मुंबई ही देशाची आर्थिक राजधानी आहे. तरीसुद्धा आपण कमी पडतो आहे. कारण या गुन्हांची व्याप्ती एवढी मोठी आहे की, ते रोखण्यासाठी आवश्यक मनुष्यबळ उपलब्ध नाही.

अशावेळी या सगळ्या फसवणुकीच्या गोष्टींमागचे मानसशास्त्र काय आहे, ते लोकांसमोर मांडणे गरजेचे आहे. ज्येष्ठ नागरिकांचे गुप किंवा कट्टे याटिकाणी जाऊन अशा फसवणुकीबद्दल त्यांच्याशी बोलणे गरजेचे आहे. तुमच्यासाठी मदत कुठे, कशी उपलब्ध आहे, तुम्ही किती तत्परतेने तिथे कॉल करून ती मदत घेऊ शकता, याबद्दलची माहिती त्यांच्यापर्यंत पोहोचवली पाहिजे. यातूनच अशा फसवणुकीवर आपण नियंत्रण मिळवू शकतो.

नितळ त्वचेकरिता दालचिनीचा वापर

आपल्या एक्सोसो कॉफीचा स्वाद वाढवणे किंवा पुलाव, राजमा, इत्यादी पदार्थांचा स्वाद वाढविणारा मसाल्याचा सुवासिक पदार्थ म्हणजे दालचिनी. पण केवळ अन्नपदार्थांचा स्वाद वाढविणे एवढाच दालचिनीचा गुणधर्म नसून, ही दालचिनी आपल्या त्वचेच्या निगेसाठीही अत्यंत गुणकारी आहे.

दालचिनीची पूड आणि ऑलिव्ह ऑईल
कित्येकदा प्रदूषण, मानसिक तणाव इत्यादी कारणांमुळे चेहऱ्यावर सुरकुत्या पडून अकाली वृद्धत्व आल्याप्रमाणे चेहरा दिसू लागतो. या सुरकुत्या घालविण्यासाठी दोन मोठे चमचे ऑलिव्ह ऑईलमध्ये अर्धा लहान चमचा दालचिनीची पूड मिसळवा. ही पेस्ट चेहऱ्यावर साधारण आठ ते दहा मिनिटे लावून ठेवावी. या पेस्टमधील ऑलिव्ह ऑईल त्वचेमध्ये जिरून त्वचा आर्द्र होते आणि दालचिनीमुळे त्वचेवरील मुरुमे नष्ट होतात. दहा मिनिटे उलटून गेल्यानंतर स्वच्छ ओलसर टॉवेलने चेहरा पुसून काढावा.

दालचिनीची पूड आणि मध
दालचिनीची पूड मधात मिसळून चेहऱ्याला लावल्यास मुरुमे पुटकुळ्या कमी होण्यास मदत होते. त्याचबरोबर त्वचा सतत कोरडी पडत असल्यास एक केळे कुस्करावे, व त्यामध्ये एक लहान चमचा दालचिनीची पूड मिसळवा. ह्या पेस्टमध्ये काही थेंबे मधही घालावा. हा फेस मास्क चेहऱ्यावर दहा मिनिटे लावून ठेवावा आणि त्यानंतर कोमट पाण्याने चेहरा धुवून टाकावा. या मास्कमुळे चेहऱ्याला आर्द्रता मिळून त्वचेचा कोरडेपणा दूर होतो.

दालचिनीचे औषधी गुणधर्म तर गेल्या कित्येक शतकांपासून मनुष्याला ज्ञात आहेत. दालचिनीचा उपयोग आपली त्वचा नितळ आणि सुंदर बनविण्यासाठीही केला जाऊ शकतो.

स्ट्रेच मार्क्स हे एक प्रकारचे वण असून, त्वचा ताणली जाऊन मग एकदम सैल पडल्याने ते उदभवतात. स्ट्रेच मार्क्स शरीरावर जास्त करून कंबर, पाोट, मांड्या, दंड, पाट, इत्यादी भागांमध्ये उदभवतात. स्त्रियांच्या बाबतीत विशेषतः बाळतापणानंतर स्ट्रेच मार्क्स दिसून येतात. वजन कमी झाल्यानंतर पण त्वचा सैल पडून त्यावर स्ट्रेच मार्क्स येऊ शकतात.

दालचिनीची पूड आणि दही
त्वचेवरील मृत पेशी काढून टाकून त्वचा मुलायम, चमकदार बनवण्यासाठी दोन मोठे चमचे दालचिनीची थोडी जाडसर पूड घ्यावी. ही पूड फार भरड नसेल याची काळजी घ्यावी. त्यामध्ये दोन मोठे चमचे मध घालावा आणि ताजे दही घालावे. या पेस्टच्या मदतीने चेहरा स्क्रब करावा. त्यामुळे त्वचेवरील सर्व मृत पेशी निघून जाऊन चेहरा नव्याने उजळेल. त्याचप्रमाणे त्वचेवरील काळे डाग घालवण्यासाठीही दालचिनीची पूड व मधाचा वापर करता येतो.

स्ट्रेच मार्क्स घालवायचे आहेत? मग इकडे लक्ष द्या

साखर, ऑलिव्ह ऑईल, आणि एका लिंबाचा रस मिसळून स्क्रब तयार करावा. हा स्क्रब स्ट्रेच मार्क्स वर लाऊन दहा मिनिटांपर्यंत चोळवा. त्यानंतर कोमट पाण्याने पुसून घेऊन स्क्रब काढून टाकावा.

तसेच अॅलो व्हेरा किंवा कोरफड ही स्ट्रेच मार्क्स घालाविण्याकरिता उत्तम समजली जाते. पण बाजारातील तयार अॅलो व्हेरा जेल वापरण्यापेक्षा कोरफडीचा ताजा गर वापरणे जास्त चांगले. कोरफडीमधील गर काढून घेऊन स्ट्रेच मार्क्स वर लावावा. हा गर स्ट्रेच मार्क्स वर दोन ते तीन तास लावून ठेवावा आणि त्यानंतर कोमट पाण्याने पुसून टाकावा.

जर्दळूची पेस्ट बनवून ती स्ट्रेच मार्क्स लावल्याने ही स्ट्रेच मार्क्स नाहीसे होण्यास मदत मिळते. दोन ते तीन जर्दळूच्या बिया काढून टाकून ते जर्दळू बारीक वाटून घेऊन त्याची पेस्ट तयार करावी. हे पेस्ट स्ट्रेच मार्क्सवर लावून वीस मिनिटे राहू द्यावी. त्यानंतर कोमट पाण्याने पुसून टाकावी. या धरगुती उपायांचा अवलंब केल्याने स्ट्रेच मार्क्स निघून जाऊन त्वचा नितळ आणि चमकदार बनेल.

दहा मिनिटे स्ट्रेच मार्क्स वर तसाच राहू देऊन नंतर कोमट पाण्याने पुसून घ्यावा.

स्ट्रेच मार्क्स
घालविण्याकरिता एरंडेल अतिशय उपयुक्त आहे. एरंडेल स्ट्रेच मार्क्स वर लावून सावकाश गोलाकार मालिश करावी. साधारण पंधरा ते वीस मिनिटे मसाज केल्यानंतर स्ट्रेच मार्क्स वर एक पातळ सुती कपडा ठेवावा आणि हिटिंग पॅड च्या मदतीने शेक घ्यावा. हा उपाय

कुरकुरीत साबुदाणा-बटाटा चकली

साबुदाणा-बटाटा चकली हा उन्हाळ्यातील वाळवणाचा एक प्रकार आहे, जो लोकप्रिय आणि खुसखुशीत आहे. सध्या कडक ऊन सर्वत्र पडलं आहे. अशा वातावरणात वाळवणीचा हा पदार्थ नक्कीच बनवता येईल.
साहित्य : साबुदाणा - 1 किलो (रात्रभर भिजवलेले), बटाटे - 2 किलो (उकडलेले), हिरवी मिरचीची पेस्ट - 1 चमचा, मीठ - चवीनुसार
पाककृती : साबुदाणा मऊ भिजवून घ्या. बटाटे उकडून थंड झाल्यावर किसून घ्यावेत. भिजवलेला साबुदाणा, किसलेला बटाटा, हिरवी मिरचीची पेस्ट, जिरे आणि मीठ मिकस करून पीठ मळून घ्यावे. मिश्रण कोरडे वाटत असल्यास पाण्याचा हात लावा. आता चकलीच्या साच्यात तयार सारण भरा. यानंतर प्लास्टिक पेपरवर कागदाच्या चकल्या पाडून घ्याव्यात. यानंतर कडक उन्हात 2 ते 3 दिवस वाळवून घ्या. या चकल्या वर्षभर टिकतात आणि तेलात टाकल्यावर तिपट फुलतात.
अधिक टीप : साबुदाणा मऊ भिजवल्यास चकली छान फुलते आणि बटाटे किसल्यामुळे चकल्यांमध्ये गाठी राहत नाहीत.

वजन घटवण्याच्या एकंदर कवायतीत 'सुपर फूड्स' वापरणे उपयुक्त ठरू लागले आहे. सुपर फूड्स अशा अन्नपदार्थांना म्हटले गेले आहे, ज्यांच्या सेवनाने वजन घटवण्यास मदत तर मिळतेच, शिवाय आपल्या शरीराला आवश्यक असे सर्व प्रकारचे पोषणही मिळते.

बदाम : बदाम हा अन्नपदार्थ आपल्या शरीरास अनेक प्रकारे उपयुक्त आहे. बदामाच्या सेवनाने बुद्धिमत्ता तीक्ष्ण होते हे ज्ञान फार पूर्वीपासूनच आहे. तसेच बदामाच्या सेवनाने वजन घटवण्यासही मदत मिळते. बदामामध्ये असलेले एल अर्जेनॉइन हे अमिनो अॅसिड व्यायामाच्या वेळी शरीरातील फॅट्स वेगाने वापरले जाण्यास मदत करते. याचमुळे बदामाला नैसर्गिक 'वेट लॉस पिल'

वजन घटवण्यास सहाय्यक 'सुपर फूड्स'

असेही म्हटले गेले आहे. या सुपर फूडचा पुरेपूर फायदा घेण्यासाठी बदाम आपल्या दैनंदिन आहारात जरूर समाविष्ट करावा. रोज रात्री बदाम पाण्यामध्ये भिजत घालून दुसऱ्या दिवशी सकाळी खावेत. साधारण पाच ते सात बदामांचे सेवन आपल्या दररोजच्या आहारामध्ये असावे.
ओटमील : वजन एकदा कमी झाले की ते तसेच टिकवून ठेवणे हेही मोठेच काम असते. त्या कामी ओटमील आपली मदत करू शकते. ओटमीलमध्ये बीटा ग्लूकोन नावाचे फायबर असते, ज्यामुळे ओटमील खाल्ल्यानंतर पुष्कळ वेळपर्यंत

पोट भरलेले राहून लवकर भूक लागत नाही. तसेच ओटमीलमध्ये कॅल्शियमची मात्रा अतिशय कमी असून अन्य 'रेडी टू ईट' नास्त्यांच्या पदार्थांच्या मानाने फायबरही मुबलक प्रमाणात असते. साधारण दीड कप ओटमीलमध्ये १५० कॅल्शियम असतात.
संत्रे : वजन घटवण्यास सहाय्यक अशा सुपर फूडमध्ये अगदी सहज उपलब्ध असते ते म्हणजे संत्रे. अँटी ऑक्सिडंट्स भरपूर मात्रेमध्ये असणारे हे फळ शरीरातील कोलेस्टेरॉल कमी करण्यास उपयुक्त आहे. संत्र्याच्या नियमित सेवनाने शरीराची रोगप्रतिकारशक्ती वाढते व त्वचाही नितळ, सुंदर दिसू लागते. एका पूर्ण संत्र्यामध्ये केवळ ५९ कॅल्शियम असतात. संत्र्यामध्ये फायबरही मुबलक असून त्याच्या सेवनाने भूक लवकर शमते.

कडधान्ये : मसूर, राजमा यांसारखी कडधान्ये फायबर आणि प्रथिनांनी परिपूर्ण असतात. यामध्ये स्टार्चही असतो. कडधान्यांच्या सेवनाने वजन घटवत असताना देखील शरीरातील ताकद चांगली टिकून राहते व अशक्तपणा जाणवत नाही. कडधान्यांप्रमाणेच जवस ही वजन घटवण्यासाठी अतिशय उपयुक्त आहेत. यामध्येही फायबरचे प्रमाण खूप जास्त आहे. तसेच जवसामध्ये ओमेगा ३ फॅटी अॅसिड्सही आहेत. आजवर केल्या गेलेल्या अनेक शास्त्रीय अभ्यासांमध्ये हे निदान केले गेले आहे की ओमेगा ३ फॅटी अॅसिड्स वजन घटवण्यास सहाय्यक असून हृदयाच्या आरोग्याकरिताही अतिशय गुणकारी आहेत. जवस भाजून त्याची पूड करून घेऊन ही पूड आपले ज्यूस, स्मूदी, दही व ताकामध्ये मिसळून सेवन करावी.

चेहऱ्यावरील केस हटवण्याकरिता अवलंबा हे उपाय

चेहऱ्यावरील केस काढून टाकण्याकरिता एक उत्तम फेस पॅक घरच्या घरी तयार करता येतो. एका भांड्यामध्ये अर्धा कप बेसन, एक लहान चमचा हळद, एक लहान चमचा दुधावरची साय आणि अर्धा कप दूध हे सर्व एकत्र करून त्याची दाट पेस्ट बनवावी. ही पेस्ट चेहऱ्यावर व्यवस्थित लावून घ्यावी. सुमारे अर्धा तास ही पेस्ट चेहऱ्यावर तशीच राहू द्यावी. त्यानंतर ज्या दिशेने केसांची वाढ असेल, त्याच्या विरुद्ध दिशेने चेहरा हळुवार गोलाकार चोळण्यास सुरुवात करावी. हा फेस पॅक चेहऱ्यावरून पूर्णपणे काढून टाकल्यानंतर कोमट पाण्याने चेहरा स्वच्छ धुवून टाकावा. आठवड्यातून दोन वेळेला या फेस पॅकचा वापर करावा. एका बाऊलमध्ये एक मोठा चमचा परफॅचा गर, अर्धा लहान चमचा हळद आणि चार मोठे चमचे अॅलो व्हेरा जेल वापरून पेस्ट तयार करावी. आपल्या चेहऱ्यावर नकोशा केसांची वाढ जिथे आहे, त्या भागावर ही पेस्ट लावून, सुमारे वीस मिनिटे राहू द्यावी. त्यानंतर केसांच्या

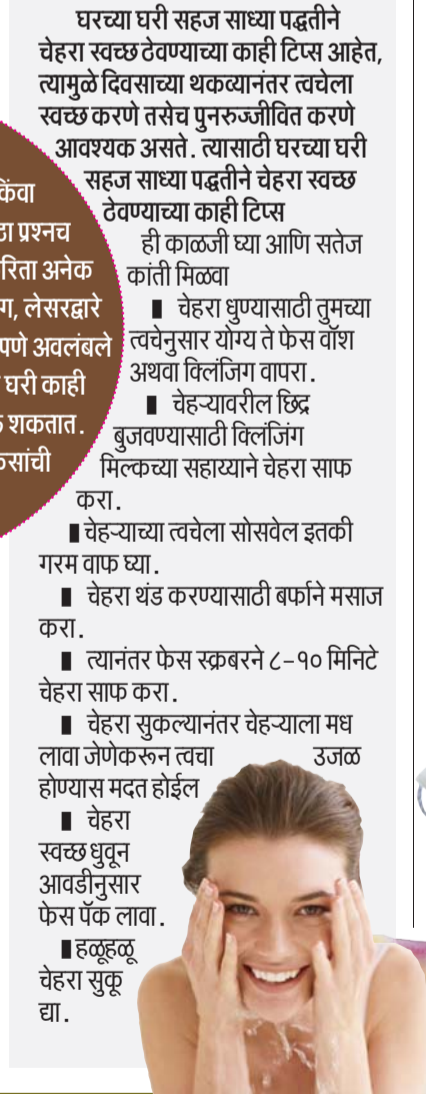
चेहऱ्यावरील नकोसे असणारे केस कसे हटवावे हा तरुण मुली किंवा महिलांच्या समोरील मोठा प्रश्नच असतो. हे केस हटवण्याकरिता अनेक उपाय उपलब्ध आहेत. त्यापैकी वॅक्सिंग, थ्रेडिंग, लेसरद्वारे केस काढून टाकणे असे अनेक उपाय साधारणपणे अवलंबले जातात. पण या उपायांच्या व्यतिरिक्त घरच्या घरी काही उपाय करून चेहऱ्यावरील केस हटवता येऊ शकतात. या उपायांच्या अवलंबाने चेहऱ्यावरील केसांची वाढ हलकी होऊन कालांतराने संपूर्णपणे बंद होते.

वाढीच्या विरुद्ध दिशेने चोळत पेस्ट चेहऱ्यावरून उतरवून टाकावी व नंतर कोमट पाण्याने चेहरा धुवून टाकावा. एका मोठ्या लिंबाच्या रसामध्ये एक मोठा चमचा मध मिसळवा. हे मिश्रण वीस ते पंचवीस मिनिटे चेहऱ्याला लावून ठेवावे. या फेस मास्कमुळे चेहऱ्यावरील केसांची वाढ हलकी होत जाते आणि कालांतराने संपूर्णपणे थांबून जाते.

साध्या पद्धतीने चेहरा स्वच्छ ठेवण्याच्या काही टिप्स

घरच्या घरी सहज साध्या पद्धतीने चेहरा स्वच्छ ठेवण्याच्या काही टिप्स आहेत, त्यामुळे दिवसाच्या थकव्यानंतर त्वचेला स्वच्छ करणे तसेच पुनरुज्जीवित करणे आवश्यक असते. त्यासाठी घरच्या घरी सहज साध्या पद्धतीने चेहरा स्वच्छ ठेवण्याच्या काही टिप्स ही काळजी घ्या आणि सतेज कांती मिळवा
■ चेहरा धुण्यासाठी तुमच्या त्वचेनुसार योग्य ते फेस वॉश अथवा विलिजिम वापरा.
■ चेहऱ्यावरील छिद्र बुजवण्यासाठी विलिजिम मिल्कच्या सहाय्याने चेहरा साफ करा.
■ वेहऱ्याच्या त्वचेला सोंसवेल इतकी गरम वाफ घ्या.
■ चेहरा थंड करण्यासाठी बर्फाने मसाज करा.
■ त्यानंतर फेस स्क्रबरने ८-१० मिनिटे चेहरा साफ करा.
■ चेहरा सुकल्यानंतर वेहऱ्याला मध लावा जेणेकरून त्वचा उजळ होण्यास मदत होईल
■ चेहरा स्वच्छ धुवून आवडीनुसार फेस पॅक लावा.
■ हळूहळू चेहरा सुकू द्या.

कापूर : छोट्या-मोठ्या आजारात प्रभावी औषध

कापूर हा विशिष्ट झाडांपासून बनवला जाणारा सुगंधी पदार्थ घरात, मंदिरात पूजा करताना आकर्षक वापरला जातो. देवाची कापूर आरती करण्याची प्रथा भारतात सर्वत्र आहे. हा कापूर आयुर्वेदात एक धरगुती औषधी म्हणून महत्त्वाचा मानला गेला असून त्याचे अनेक उपयोग आहेत. इतकेच नव्हे तर त्वचा, केस, स्नायू यांचे अनेक विकार त्याने दूर करता येतात. कापूर आणि त्याचे तेल यांचा वापर अनेक औषधे बनवताना केला जातो. त्यापासून अनेक मलमे बनवली जातात. पोटादुखी असेल तर एक ग्लास पाण्यात १ चमचा ओवा घालून ते पाणी उकळवून अर्धे झाले की त्यात थोडा कापूर घालून प्यायल्याने दुखण्याला उतार पडतो. सांधेदुखीत कापूर तेलाचे मालिश केल्यास बरे वाटते. तसेच खाज, इन्फेक्शन यावर खोबरेल तेलात कापूर घालून चोळण्याने आराम पडतो. भाजले असेल तर त्या टिकाणी कापूर तेल लावल्यास जळजळ थांबते आणि संसर्ग होत नाही. इतकेच नव्हे तर घरात कापूर जाळला

तरी घरातील जंतू नष्ट होतात. तोंडावर मुरुमे, पुटकुळ्या येत असतील तर खोबरेल तेल आणि कापूर यांचे मिश्रण त्वचेवर चोळल्यास डाग राहत नाहीत. कोमट पाण्यात कापूर आणि थोडे मीठ घालून पाय बुडवून बसले तर टाचेच्या भेगा कमी होतात. ओलिव्ह तेलात कापूर घालून त्याने डोक्याला मसाज केल्यास स्टेस, डोकेदुखी थांबते. दातदुखी असेल तर कापूर पावडर दातात धरली तर दात दुखापत थांबते. सर्दी खोकला झाल्यास खोबरेल तेल आणि कापूर यांचे मिश्रण छाती, डोक्यावर चोळवे. आराम पडतो. जुलाब होत असतील तर ओवा, कापूर उकळवून समप्रमाणात घेऊन काचेच्या बरणीत उन्हात ठेवावे. ६-८ तासांनंतर मिश्रणाचे ४-५ थेंबे टाकून सरबत घ्यावे. रात्री झोपण्यापूर्वी कच्चे दूध आणि कापूर पावडर कापसाने चेहऱ्यावर लावावी आणि १५ मिनिटांनंतर धुवावे. त्वचा चमकदार आणि हेल्दी होते. कापले किंवा कोणत्याही कारणाने जखम झाली तर कापूरमिश्रित पाणी लावावे. तोंड आल्यास शुद्ध तुपात कापूर घालून सेवन केल्यास उतार पडतो. पर्यटन अथवा ट्रेकिंगसाठी अधिक उंचीच्या टिकाणी गेल्यास अनेकदा श्वास घ्यायला त्रास होतो, चक्कर येते अशावेळी कापूर नुसता हुंगला तरी आराम पडतो.

तुमचं इंस्टाग्राम प्रोफाइल किती लोकांनी पाहिलं हे जाणून घेण्याचे काही मार्ग आहेत. त्यांची माहिती आपण आज घेणार आहोत. तसेच अनावश्यक लोकांपासून दूर राहण्याचा उपाय देखील सांगणार आहोत.

किती लोकांनी पाहिलं तुमचं इंस्टाग्राम प्रोफाइल? असं करा चेक

इंस्टाग्राम प्रोफाइल कोणी पाहिलं हे कसं बघायचं
■ स्टोरी पोस्ट केल्यावर तुमच्या प्रोफाइल आयकॉनवर होम किंवा प्रोफाइल टॅबमधून टॅप करा.
■ प्रोफाइल पिक्चरवर टॅप करून स्टोरीज ओपन करा.
■ त्यानंतर स्वाईप अप करून कोणी स्टोरीज पाहिल्या हे चेक करा.
नोट : स्टोरी अपलोड केल्यावर २४ तासांमधील व्युज इथे दिसतील.

असं पाहा इंस्टाग्राम स्टोरीज हायलाइट्स कोणी पाहिल्या
■ खालच्या बाजूला उजवीकडे असलेल्या प्रोफाइल आयकॉनवर टॅप करा.
■ प्रोफाइल सेक्शनमध्ये स्टोरीज हायलाइट्सवर टॅप करा.
■ कोणत्याही हायलाइटमधील स्टोरी ओपन करा.
■ त्यानंतर स्टोरी हायलाइट स्वाईप अप करा.
■ तुम्हाला तुमच्या स्टोरीज आणि हायलाइट कोणी पाहिल्या ते दिसेल.
नोट : इथे फक्त ४८ तासांचे व्युज दिसतात.

प्रोफाइल व्युज बघण्यासाठी बिजनेस प्रोफाइलचा वापर
इंस्टाग्राम बिजनेस प्रोफाइल युजर्सना इंटरव्हान आणि रिचची माहिती देतं. त्यामुळे युजर्सना त्यांच्या प्रोफाइलला भेट देणाऱ्यांची संख्या कळते. तसेच त्यांच्या फोटोवरील व्युज आणि रिचची डेमोग्राफिक माहिती मिळते. इंस्टाग्रामवरील बिजनेस प्रोफाइल व्हिजिटर्सवर लक्ष ठेवण्यासाठी चांगलं माध्यम आहे. लक्षात असू द्या बिजनेस प्रोफाइल इनसाइट्सच्या मदतीनं तुम्ही फक्त व्हिजिटर्सची संख्या जाणू शकता, नावे नाही.

इंस्टाग्रामवर बिजनेस प्रोफाइल कसं बनवायचं
■ उजवीकडे खालच्या बाजूला असलेल्या तुमच्या प्रोफाइल आयकॉनवर टॅप करा.
■ वरच्या बाजूला उजव्या कोपऱ्यात असलेल्या मेन्यू आयकॉनवर टॅप करून सेटिंग आणि प्रायव्सी मेनूमध्ये जा.
■ खाली स्क्रॉल करा आणि 'Account Type and Tools' वर क्लिक करा.

● अकाऊंट टाइप आणि टूल मध्ये 'Switch to Professional Account' वर क्लिक करा.
● कॅटिगोरि टॅप करून प्रोसेस पूर्ण करा.
● बिजनेस प्रोफाइलचे इनसाइट्स कसे बघायचे
● बिजनेस अकाऊंट म्हणून व्हेरिफिकेशन केल्यावर
● तुमच्या प्रोफाइलवर जा
● बायोच्या खाली असलेल्या इनसाइट्स ऑप्शनवर टॅप करा.

अनोळखी लोकांना इंस्टाग्राम प्रोफाइलपासून कसं दूर ठेवायचं?
अनोळखी लोकांना आपल्या प्रोफाइलपासून दूर ठेवणं सोपं आहे. तुम्ही तुमचं अकाऊंट प्रायव्हेट करू शकता. अकाऊंट प्रायव्हेट केल्यावर तुम्ही तुम्हाला कोण फॉलो करू शकतं आणि कोण प्रोफाइल पाहू शकतं हे ठरवू शकता.
इंस्टाग्राम अकाऊंट प्रायव्हेट करण्याची पद्धत
■ तुमच्या प्रोफाइलमध्ये जा
■ सेटिंग्स मेनूवर टॅप करा
■ खाली स्क्रॉल करून अकाऊंट प्रायव्हेटवर टॅप करा
■ प्रायव्हेट अकाऊंटसमोरील टॉगल ऑन करा.
तुमचं अकाऊंट प्रायव्हेट केल्यावर तुम्ही तुम्हाला कोण फॉलो करणार हे ठरवू शकता. तसेच ह्याच स्टेप्स फॉलो करून तुम्ही अकाऊंट पुन्हा पब्लिक करू शकता.

सध्या इंस्टाग्राम हे सर्वाधिक वापरलं जाणार सोशल मीडिया अॅप बनलं आहे. बऱ्याचदा लोक लाइक्स आणि फॉलोवर्स मिळवण्यासाठी फोटो आणि व्हिडीओ शेअर करतात. परंतु काही वेळा लोक आपल्या प्रोफाइलवर हवे तेव्हा येतात आणि फॉलो न करता जातात. तुम्हाला जर अशा लोकांना रंगहात पकडायचं असेल तर तुम्ही काही ट्रिक्स वापरू शकता. चला जाणून घेऊया कशाप्रकारे तुम्ही तुमच्या इंस्टाग्राम प्रोफाइलवर पाळत ठेवणाऱ्या युजर्सना शोधू शकता.

राज्यभरातील अतिक्रमणे नियमित करण्याचा निर्णय... २०११ पर्यंतच्या अतिक्रमणांना फायदा

■ बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक

मुंबई शहर आणि मुंबई उपनगर जिल्हा वगळता राज्यात सन २०११ पर्यंत झालेली तसेच सध्या केवळ निवासासाठी अस्तित्वात असलेली अतिक्रमणे नियमित करण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. महसूल विभागाचे बुधवारी यासंदर्भातील शासन निर्णय जारी केला आहे. त्यानुसार ५०० चौरस फुटांपर्यंतचे निवासी अतिक्रमण पूर्णपणे विनामूल्य नियमित करण्यात येणार आहे. तर उर्वरित क्षेत्रासाठी प्रचलित बाजारमूल्याच्या केवळ दहा टक्के रक्कम कब्जेहक्काची रक्कम म्हणून आकारली जाईल. मात्र नदीपात्र, नाले, गायरान,

सार्वजनिक रस्ते, वने, स्मशानभूमी, खेळण्याचे मैदान किंवा शाळा अथवा रुग्णालयासाठी अतिक्रमण असलेल्या जमिनीवरील अतिक्रमणे कोणत्याही परिस्थितीत नियमित केली जाणार नाहीत. अशा बाधित कुटुंबांना पंतप्रधान आवास योजनेतून पर्यायी घरे उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय सरकारने घेतला आहे. त्याचवेळी भारताचा नागरिक नसलेल्या कोणत्याही व्यक्तीचे अतिक्रमण नियमित होणार नाही याची दक्षता अंमलबजावणी करणाऱ्या अधिकाऱ्याने घ्यायची आहे. असे अतिक्रमण आढळल्यास पोलीस ठाण्यात तक्रार नोंदविण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. 'सर्वांसाठी घरे' हे धोरण आणि

'विकसित महाराष्ट्र २०४७' चे उद्दिष्ट अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकारी, ठाणे उपविभागीय अधिकारी आणि तहसीलदार घटकापर्यंत विकास पोहोचवणे हा या यांच्या अध्यक्षतेखाली विशेष समित्या निर्णयाचा मुख्य उद्देश आहे. या योजनेच्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत. यामुळे

वेगवेगळ्या शासन मान्यतेची गरज पडणार नाही. या समित्यांचे निर्णय घेतील. जिहास्तरावर पालकमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली १७ सदस्यांची समिती असून, विधानसभा क्षेत्रनिहाय आमदारांच्या अध्यक्षतेखाली समित्या स्थापण्यात येणार आहेत.

अतिक्रमण नियमित करण्यासाठी पात्रता, अटी आणि शर्ती, जागेची मर्यादा तसेच शुल्क आकारणी, अंमलबजावणीची कार्यपद्धती, अजासांठीची मुदत, पडताळणी, अंमलबजावणी यंत्रणा अशी सर्व यंत्रणा सज्ज करण्यात येणार आहे.

प्रमुख वैशिष्ट्ये आणि अटी
 ▶ जमीन पती -पत्नी यांच्या संयुक्त नावाने 'भोगवटादार वर्ग-२' म्हणून

दिली जाईल
 ▶ ग्रामीण तसेच शहरी भागात जास्तीत जास्त १५०० चौ. फुटांपर्यंतचे क्षेत्र नियमित
 ▶ जास्त असलेले अतिक्रमण पाडण्यात येईल.
 ▶ घराचा काही भाग व्यवसायासाठी वापरत असल्यास, बाजारमूल्याच्या २५% रक्कम
 ▶ जमिनीच्या नोंदणीसाठी १००० चौ. फुटांपर्यंत १००० रुपये शुल्क
 ▶ १ जानेवारी २०११ पूर्वीच्या वास्तव्यासाठी मतदार यादी, वीज बिल, मालमत्ता पावती ग्राह्य
 ▶ गेल्या १ वर्षातील रहिवासाचा पुरावा बंधनकारक

"राज्यातील एकही गरजू कुटुंब निवाऱ्याविना राहू नये ही सरकारची भूमिका असल्याने १ जानेवारी २०११ पर्यंतची अतिक्रमणे नियमानुकूल करून आम्ही गरिबांना दिलासा दिला आहे. यामुळे लाखो कुटुंबांच्या आयुष्यात स्थिरता येईल. दर तीन महिन्याने या संदर्भातील आढावा घेतला जाईल."
 -चंद्रशेखर बावनकुळे, महसूलमंत्री

उच्च न्यायालयाचा बेस्ट प्रशासनाला दणका कर्मचाऱ्यांच्या वारसाला मदतीपासून वंचित ठेवणे अमानवीय

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

कर्तव्य बजावताना कोरोनाची लक्षणे असूनही केवळ 'आरटीपीसीआर' चाचणी झाली नाही, या तांत्रिक कारणास्तव बेस्ट कर्मचाऱ्यांच्या कोरोनाचे मृत्यू झाल्याचे नाकारणे, तसेच कर्मचाऱ्यांच्या वारसाला मदतीपासून वंचित ठेवणे अमानवीय आहे, असे ताशेरे ओढत उच्च न्यायालयाने बेस्ट प्रशासनाला दणका दिला. बेस्ट प्रशासनाचे कर्मचाऱ्यांच्या वारसाला ५० लाख रुपयांची सानुग्रह मदत आणि अनुकंपा तत्त्वावर नोकरीही द्यावी, असे आदेश न्यायालयाने दिले.

बस वाहक (कंडक्टर) म्हणून कार्यरत होते. ४ जून २०२० रोजी कर्तव्यावर असताना त्यांना कोरोनाची लक्षणे जाणवू लागली. त्यांना तातडीने सेव्हन हिल्स रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते. तेथे ६ जून २०२० रोजी त्यांचा मृत्यू झाला. रुग्णालयाने मृत्यूचे संपादन करणारे 'कोरोना संशोधन' आणि 'हृदयविकाराचा झटका' असे नमूद केले होते. परंतु, त्यांची 'आरटीपीसीआर' चाचणी झाली नसल्याचे कारण पुढे करत बेस्ट प्रशासनाचे कर्मचाऱ्यांच्या वारसाला ५० लाख रुपयांची सानुग्रह मदत आणि अनुकंपा तत्त्वावर नोकरीही द्यावी, असे आदेश न्यायालयाने दिले.

बस वाहक (कंडक्टर) म्हणून कार्यरत होते. ४ जून २०२० रोजी कर्तव्यावर असताना त्यांना कोरोनाची लक्षणे जाणवू लागली. त्यांना तातडीने सेव्हन हिल्स रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते. तेथे ६ जून २०२० रोजी त्यांचा मृत्यू झाला. रुग्णालयाने मृत्यूचे संपादन करणारे 'कोरोना संशोधन' आणि 'हृदयविकाराचा झटका' असे नमूद केले होते. परंतु, त्यांची 'आरटीपीसीआर' चाचणी झाली नसल्याचे कारण पुढे करत बेस्ट प्रशासनाचे कर्मचाऱ्यांच्या वारसाला ५० लाख रुपयांची सानुग्रह मदत आणि अनुकंपा तत्त्वावर नोकरीही द्यावी, असे आदेश न्यायालयाने दिले.

१४०० कुटुंबांवर बेघर होण्याची तांगती तलवार

■ ठाणे। प्रतिनिधी,

ठाणे महानगरपालिका प्रशासनाचे सुमारे १४०० रहिवाशांना रेंटल हाऊसिंगमधील घरे रिकामी करण्याच्या नोटीस बजावल्याने मोठी खळबळ उडाली आहे. ऐन परीक्षांच्या काळात स्थलांतराचा आदेश मिळाल्याने रहिवासी हवालदिल झाले असून, "आता मुलांना घेऊन कुठे जायचे?" असा प्रश्न त्यांच्यासमोर उभा ठाकला आहे. २०१३ पासून ठाणे महापालिकेने धोकादायक इमारतीतील नागरिक, झोपडपट्टीधारक तसेच रस्ते रुंदीकरण व नाल्यांलगत राहणाऱ्या कुटुंबांचे पुनर्वसन होईपर्यंत त्यांना एमएमआरडीएच्या रेंटल हाऊसिंग प्रकल्पांमध्ये तात्पुरती राहण्याची सोय उपलब्ध करून दिली होती. या योजनेतर्गत हजारो कुटुंबांना सुरक्षित निवारा मिळाला होता. मात्र, गेल्या काही दिवसांपासून महापालिकेच्या स्थावर मालमत्ता विभागाकडून 'दोस्ती रेंटल'मधील रहिवाशांना घरे खाली करण्याच्या नोटीस देण्यात येत आहेत. या नोटीसांमध्ये अनेक वर्षांचे थकीत भाडे भरण्याचे निर्देश देण्यात आले असून, केवळ ११ महिन्यांसाठी तात्पुरता निवारा देण्यात आला होता, त्यामुळे आता घरे रिकामी करावीत, असे नमूद करण्यात आले आहे.

म्हणण्यानुसार, तो चौथ्या फेरीच्या तयारीत असताना त्याला प्रचंड दम लागला आणि छातीत कळ आल्याने तो धावतानाच मैदानावर कोसळला. मैदानावर हा प्रकार घडताच तेथे असलेल्या पोलीस उपस्थित अधिकारी, कर्मचारी आणि वैद्यकीय पथकाने तातडीने पुरुषोत्तमच्या दिशेने धाव घेतली. वैद्यकीय पथकाने त्याची प्राथमिक तपासणी केली असता त्याचे हृदयाचे ठोके अत्यंत मंद झाल्याचे निदर्शनास आले. त्याला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, मात्र डॉक्टरांनी तपासणी अंती त्याला उपचारापूर्वीच मृत घोषित केले.

21 प्रवर्गातील दिव्यांगांना शासन योजनांचा लाभ

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, 2016 अंतर्गत निर्धारित करण्यात आलेल्या सर्व 21 प्रवर्गातील दिव्यांग व्यक्तींना राज्य शासन तसेच तत्सम यंत्रणांच्या विविध योजना, सवलती, लाभ, अनुदान व इतर सुविधांसाठी पात्र ठरविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. हा निर्णय दिव्यांग व्यक्तींच्या सर्वसमावेशक सक्षमीकरणाच्या दिशेने महत्त्वपूर्ण टप्पा ठरणार असून, राज्यातील अधिकाधिक दिव्यांग नागरिकांना शासनाच्या योजनांचा प्रत्यक्ष लाभ मिळण्यास मोठी चालना मिळणार आहे, अशी माहिती दिव्यांग सक्षमीकरण विभागाचे सचिव तुकाराम मुंडे यांनी दिली.

सचिव तुकाराम मुंडे म्हणाले, या निर्णयामुळे यापूर्वी 1995 च्या अधिनियमानुसार केवळ 7 प्रवर्गापुरते मर्यादित असलेले लाभ आता विस्तारून सर्व 21 प्रकारच्या दिव्यांग व्यक्तींना उपलब्ध होणार आहेत. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, 2016 लागू झाल्यानंतरही काही शासकीय कार्यालयांमध्ये जुन्या निकषांनुसारच लाभ दिला जात असल्याचे आढळून आले होते. त्यामुळे नव्याने समाविष्ट प्रवर्गातील दिव्यांगांना योजनांचा

लाभ मिळण्यात अडचणी येत होत्या. या पार्श्वभूमीवर शासनाचे स्पष्ट, एकसंध व सर्वसमावेशक धोरण निश्चित करत हा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयानुसार अस्थिरांग, कुष्ठरोगमुक्त, मेंदूचा पक्षाघात, शारीरिक वाढ खुटणे, स्नायूंची विकृती, आम्ल हल्ला पिडीत, पुर्णतः अंधत्व, अंशतः अंध, कर्णबधिरता, वाचा/भाषा दोष, बौद्धिक अक्षम, विशिष्ट अध्ययन अक्षम, स्वमग्नता, मानसिक आजार, मल्टिपल स्क्लेरोसिस, पार्किन्सन, हिमोफिलिया, थॅलेसेमिया, सिक्ल सेल, मज्जासंस्थेचे तीव्र आजार आणि बहुविकलांग अशा सर्व 21 प्रवर्गांचा समावेश करण्यात आला आहे.

हा लाभ घेण्यासाठी संबंधित व्यक्तीकडे किमान 40 टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक दिव्यांगत्व असल्याचे सक्षम प्राधिकरणाने प्रमाणित केलेले वैद्य वैशिक दिव्यांग ओळखपत्र असणे आवश्यक आहे. तसेच कायमस्वरूपी दिव्यांगत्व प्रमाणपत्रधारकांनाच योजनांचा लाभ मिळणार असून, तात्पुरत्या प्रमाणपत्रधारकांना लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. या निर्णयामुळे दिव्यांग व्यक्तींना गुहनिर्माण योजना, विविध शिष्यवृत्ती योजना, दिव्यांग विवाह योजना, गुणवत्ता पुरस्कार, प्रशिक्षित दिव्यांग व्यक्तींना स्वयंरोजगारासाठी आर्थिक सहाय्य, दिव्यांग व्यक्तींना साधने व उपकरणांसाठी आर्थिक सहाय्य, राज्य पुरस्कार योजना, वीज भांडवल योजना तसेच इतर विविध कल्याणकारी योजनांचा लाभ मिळणार आहे. हा निर्णय सर्व मंत्रालयीन विभाग, त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालये, स्थानिक स्वराज्य संस्था, महामंडळे व अनुदानित संस्थांना लागू राहणार असून संबंधित विभागांनी आवश्यकतेनुसार नवीन योजना आखून स्वतंत्र शासन निर्णय जारी करावेत, असे निर्देश देण्यात आले आहेत.

पुण्यात पोलीस भरती चाचणीत २३ वर्षीय तरुणाचा मृत्यू... खाकी वर्दीचं स्वप्न अधुरंच

■ पुणे। प्रतिनिधी,

पुण्यात सध्या सुरू असलेल्या पोलीस भरती प्रक्रियेदरम्यान धावण्याची मैदानी चाचणी देत असताना एका २३ वर्षीय तरुणाचा मृत्यू झाला आहे. पुरुषोत्तम बारकुल (रा. देऊळगाव राजा, जि. बुलढाणा) असे या दुर्दैवी तरुणाचे नाव असून ही घटना शनिवारी सकाळी शिवाजीनगर पोलीस मुख्यालयाच्या मैदानावर घडली.

पुणे शहर पोलीस दल आणि कारागृह विभागातील रिक्त पदांसाठी गेल्या महिन्याभरापासून भरती प्रक्रिया राबवली जात असताना एका २३ वर्षीय साडेनऊ ते दहाच्या सुमारास पुरुषोत्तम बारकुल हा १६०० मीटर धावण्याच्या चाचणीसाठी मैदानात उतरला होता. पोलीस भरतीमधील ही चाचणी अत्यंत कठीण मानली जाते. पुरुषोत्तमने मैदानाच्या दोन फेऱ्या यशस्वीरीत्या पूर्ण केल्या

म्हणण्यानुसार, तो चौथ्या फेरीच्या तयारीत असताना त्याला प्रचंड दम लागला आणि छातीत कळ आल्याने तो धावतानाच मैदानावर कोसळला. मैदानावर हा प्रकार घडताच तेथे असलेल्या पोलीस उपस्थित अधिकारी, कर्मचारी आणि वैद्यकीय पथकाने तातडीने पुरुषोत्तमच्या दिशेने धाव घेतली. वैद्यकीय पथकाने त्याची प्राथमिक तपासणी केली असता

त्याचे हृदयाचे ठोके अत्यंत मंद झाल्याचे निदर्शनास आले. त्याला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, मात्र डॉक्टरांनी तपासणी अंती त्याला उपचारापूर्वीच मृत घोषित केले. प्राथमिक अंदाजानुसार, धावताना हृदयविकाराचा झटका आल्याने पुरुषोत्तमचा मृत्यू झाला असावा, असे सांगण्यात येत आहे.

कराडजवळील शहापूर येथे बिबट्याचा हल्ला... युवक गंभीर जखमी, परिसरात भीतीचे वातावरण

■ कराड। प्रतिनिधी, कराडपासून सुमारे १० किमी अंतरावरील शहापूर (ता. कराड) येथील रिसवड रस्त्यालगत असलेल्या पन्नाशी नावाच्या शेताशिवाय शनिवारी सायंकाळी सहा वाजण्याच्या सुमारास बिबट्याने एका युवकावर हल्ला केल्याची धक्कादायक घटना घडली. या हल्ल्यात निखिल मारुती वांगडे हे गंभीर जखमी झाले असून त्यांच्यावर कराड येथील

शासकीय उपजिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. त्यांची प्रकृती सध्या स्थिर असल्याचे सांगण्यात येत आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, निखिल वांगडे हे शेतात पिकांना पाणी देण्यासाठी गेले असताना दबा धरून बसलेल्या बिबट्याने अचानक हल्ला चढवला. या हल्ल्यात त्यांच्या हातांवर, चेहऱ्यावर आणि मानेवर जखमा झाल्या. मात्र त्यांनी धैर्याने हातातील खोऱ्याने प्रतिकार करत

आरडाओरडा केल्याने पुढील अनर्थ टळला. स्थानिकांच्या माहितीनुसार, शहापूर, वडोली निळेस्वर, शिरवडे आणि रिसवड परिसरात मागील महिनाभरापासून एका मादी बिबट्या आणि तिच्या दोन बछड्यांचा वावर वाढला आहे. काही दिवसांपूर्वी रिसवड येथे बिबट्याने शेळ्यांवर हल्ला करून त्यांना ठार केल्याची घटना घडली होती. त्यामुळे नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले आहे.

दुबईतील बुर्ज खलिफा येथील फ्लॅट्ससह ईडीकडून 1700 कोटींची मालमत्ता जप्त

मुंबईतही 2 एफआयआर दाखल

व्यवसायातील नफ्याचा सुमारे 70 ते 75 टक्के हिस्सा प्रवर्तकांकडे जात असे, तर उर्वरित हिस्सा पॅनेल ऑपरेटरमध्ये विभागला जात असे. या हाय-प्रोफाइल प्रकरणाचे धागेदोरे जसजसे समोर येत आहेत, तसतसे यामध्ये छत्तीसगडमधील अनेक वरिष्ठ राजकारणी आणि नोकरशाहीची नावेही समोर आली आहेत. ईडीने आतापर्यंत देशभरात 175 हून अधिक ठिकाणांवर छापेसमोरील केली असून याप्रकरणी 13 जणांना अटक करण्यात आली आहे. रायपूरच्या विशेष न्यायालयात दाखल केलेल्या पाच आरोपपत्रांमध्ये एकूण 74 जणांना आरोपी करण्यात आले आहे.

एंड फ्लॅट्सचा समावेश आहे. याशिवाय, एसएलएस हॉटेल अँड रेसिडेन्सेससारख्या नामवंत टॉवर्समधील मालमत्ताही अटक करण्यात आल्या आहेत. ईडीच्या तपासनुसार, या सर्व मालमत्ता महादेव सट्टेबाजी अॅपचा मुख्य प्रवर्तक सौरभ चंद्राकर याच्याशी संबंधित व्यक्ती आणि संस्थांचा नावावर होत्या. तपासात असे स्पष्ट झाले आहे की, या मालमत्ता खरेदी करणाऱ्यासाठी वापरलेला पैसा अवैध सट्टेबाजीतून मिळालेल्या कमाईचा म्हणजेच 'प्रोसीड्स ऑफ क्राईम'चा भाग होता. छत्तीसगडचा रहिवासी असलेला सौरभ चंद्राकर आणि त्याचा सहकारी रवि उप्पल यांनी हे संपूर्ण जाळे फ्रँचायझी मॉडेल म्हणून उभे केले होते. या अवैध

ठाण्यात कोट्यवधीचे एमडी ड्रग्स जप्त तिघांना अटक, कुठून आले ड्रग्स?

येऊन त्यांच्याकडून एकूण २ किलो ६२ ग्रॅम एमडी ड्रग्स जप्त केले. सोहेल खानकडून १ किलो ५६ ग्रॅम आणि रोहितकडून १ किलो ६ ग्रॅम एमडी पावडर जप्त करण्यात आली. या ड्रग्सचे धागेदोरे राजेश हडावले (२३, कोपरी) यांच्यापर्यंत पोहोचल्याने पोलिसांनी त्यालाही अटक केली आहे. त्यांनी हे ड्रग्स कुठून आणले आणि कुणाला देणार होते, याची माहिती पोलीस घेत आहेत. न्यायालयाने तिन्ही आरोपींची २८ मार्चपर्यंत पोलीस कोर्टात रवानगी केली आहे. पोलिसांनी ही कामगिरी उपायुक्त (गुन्हे) अमरसिंह जाधव, सहा.पोलीस आयुक्त रविंद्र दौंडकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक जनार्दन सोनवणे, सहा.पोलीस निरीक्षक सोमनाथ कर्णवर् पाटील, उपनिरीक्षक दीपक डुम्मलवाड यांच्या पथकाने २३ मार्च गरोजी संध्याकाळी ७ वाजून १० मिनिटांनी चरईतील एमटीएनएल कार्यालयासमोर सोहेल दिलीप खान (२६, कोपरी) आणि रोहित विलास सीतापुरे (२१, गायकवाड पाडा नं.२, उल्हानगर) यांना ताब्यात

वरीष्ठ पोलीस निरीक्षक जनार्दन सोनवणे, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक सोमनाथ कर्णवर् पाटील, उपनिरीक्षक दीपक डुम्मलवाड यांच्या पथकाने २३ मार्च गरोजी संध्याकाळी ७ वाजून १० मिनिटांनी चरईतील एमटीएनएल कार्यालयासमोर सोहेल दिलीप खान (२६, कोपरी) आणि रोहित विलास सीतापुरे (२१, गायकवाड पाडा नं.२, उल्हानगर) यांना ताब्यात

■ मुंबई। प्रतिनिधी,

महादेव ऑनलाइन सट्टेबाजी अॅप प्रकरणात अंमलबजावणी संचालनालयाने (ईडी) मोठी कारवाई करत सुमारे 1700 कोटी रुपयांच्या 20 स्थावर मालमत्ता तात्पुरत्या स्वरूपात जप्त केल्या आहेत. तपास यंत्रणेने बुधवारी माहिती दिली की, जप्त करण्यात आलेल्या मालमत्तापैकी 18 मालमत्ता संयुक्त अरब अमिराती (यूएई) येथे आहेत, तर दोन मालमत्ता देशाची राजधानी नवी दिल्लीत आहेत. दुबईमध्ये जप्त केलेल्या मालमत्तांमध्ये जगातील सर्वात उंच इमारत असलेल्या बुर्ज खलिफामधील अनेक आलिशान फ्लॅट्स, दुबई हिल्स इस्टेटमधील लव्झरी व्हिला आणि बिझनेस बे कमर्शियल डिस्ट्रिक्टमधील हाय-

एंड फ्लॅट्सचा समावेश आहे. याशिवाय, एसएलएस हॉटेल अँड रेसिडेन्सेससारख्या नामवंत टॉवर्समधील मालमत्ताही अटक करण्यात आल्या आहेत. ईडीच्या तपासनुसार, या सर्व मालमत्ता महादेव सट्टेबाजी अॅपचा मुख्य प्रवर्तक सौरभ चंद्राकर याच्याशी संबंधित व्यक्ती आणि संस्थांचा नावावर होत्या. तपासात असे स्पष्ट झाले आहे की, या मालमत्ता खरेदी करणाऱ्यासाठी वापरलेला पैसा अवैध सट्टेबाजीतून मिळालेल्या कमाईचा म्हणजेच 'प्रोसीड्स ऑफ क्राईम'चा भाग होता. छत्तीसगडचा रहिवासी असलेला सौरभ चंद्राकर आणि त्याचा सहकारी रवि उप्पल यांनी हे संपूर्ण जाळे फ्रँचायझी मॉडेल म्हणून उभे केले होते. या अवैध

वरीष्ठ पोलीस निरीक्षक जनार्दन सोनवणे, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक सोमनाथ कर्णवर् पाटील, उपनिरीक्षक दीपक डुम्मलवाड यांच्या पथकाने २३ मार्च गरोजी संध्याकाळी ७ वाजून १० मिनिटांनी चरईतील एमटीएनएल कार्यालयासमोर सोहेल दिलीप खान (२६, कोपरी) आणि रोहित विलास सीतापुरे (२१, गायकवाड पाडा नं.२, उल्हानगर) यांना ताब्यात

परिपत्रक - ४ (नियम ८ प्रहा)	
मराठी एकीकरण बातमी पत्र (जि. ठाणे) या वृत्तपत्राचा मालक आणि इतर तपशील खालीलप्रमाणे	
१) प्रकाशनाचे स्थळ	: सदनिका क्र. १०३, कुणाल कुटीर, बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मंदीराजवळ, भाईदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०१ १०५, महाराष्ट्र.
२) प्रकाशनाचा कालावधी	: दैनिक
३) मुद्रकाचे नाव	: सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस (हंसाबेन मेहता)
नागरिकत्व	: भारतीय
पत्ता	: गाला नं. ४, एन.के.इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व), मुंबई ४०० ०६३, महाराष्ट्र.
४) प्रकाशकाचे नाव	: श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक
नागरिकत्व	: भारतीय
पत्ता	: गुरुप्रसाद बंगला,रो.हाऊस नं. ३, जुना गोल्डन नेस्ट फेज ३, वकीन मेरी शाळेजवळ, मिरा भाईदर रोड, मिरारोड (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०७, महाराष्ट्र.
५) संपादकाचे नाव	: श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक
नागरिकत्व	: भारतीय
पत्ता	: गुरुप्रसाद बंगला,रो.हाऊस नं. ३, जुना गोल्डन नेस्ट फेज ३, वकीन मेरी शाळेजवळ, मिरा भाईदर रोड, मिरारोड (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०७, महाराष्ट्र.
६) मालकाचे नाव	: श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक
नागरिकत्व	: भारतीय
पत्ता	: गुरुप्रसाद बंगला,रो.हाऊस नं. ३, जुना गोल्डन नेस्ट फेज ३, वकीन मेरी शाळेजवळ, मिरा भाईदर रोड, मिरारोड (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०७, महाराष्ट्र.
	M. 9594418181
	Email ID : marathiekikaran2021@gmail.com
	मी श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक असे घोषित करतो की वर नमूद केलेली संपूर्ण माहिती पूर्णपणे सत्य आहे.
तारीख : ३०.०३.२०२६	सही / - श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मंदिराजवळ, भाईदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायदानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com